Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 272 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1884 — (Ն. Տ.) 10 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ — 22 ՍԷՖԷՐ 1302

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ՊԱՅՄԱՆՔ

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ․ երկու անգամի համար 2 ղուրուշ է․ աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլլայ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել՝

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ․ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան․ իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէիւ՝

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده {ارەولك} غزتەسی ادارەسنه

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén han

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ	համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Հատով	»	»	1
Գաւառաց	համար	Տարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Ծանուցմունք կընդունուին ԻՍՏԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ, հաստատեալ յամին 1852, կը հրատարակուի այժմ իբրեւ Շաբաթաթերթ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի մէն մի թիւը կը պարունակէ նոյն չափով Ազգային, Ներքին, Արտաքին, Քաղաքական և Դրամական բոլոր կարեւոր լուրերն ու տեղեկութիւնները։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթն, իւր մէն մի թուով, կը հրատարակէ նաեւ Խմբագրական Տեսութիւններ, ազգային, քաղաքական, ընկերային, ընտանեկան և տնտեսական նիւթերու վրայ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթին ամեն թիւը կը պարունակէ նաեւ օգտակար յօդուածներ գիտական և պատմական զանազան նիւթոց վրայ, հետաքրքրաշարժ և բարոյալից նորավէպեր, և ընտիր թարգմանութիւններ ու քերթուածներ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթն Հանդէս մ'է և Լրագիր մ'է միանգամայն։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի մէն մի թիւը կը բաղկանայ մանր և հոծ տառերով կազմուած 20 երեսներէ, և տարին կը կազմէ աւելի քան 1,000 երեսներէ բաղկացեալ ընտիր հատոր մը մաքուր տպագրութեամբ, իւր Ցանկերուածներէ զատ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի տարեկան գինն է միայն ԿԷՍ օսմանեան ոսկի, և վեցամսեայն՝ ՔԱՌՈՐԴ օսմանեան ոսկի։ Ձեռքէ կը ծախուի 60 փարա գնով։ Թղթատարութեան տարեկան ծախքն է միայն 15 ղրուշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

«ՆԵՐՍԷՍ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ» ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

Արեւելք առաջինն եղաւ առաջարկող որ Հոգելոյս Պատրիարքին օրով հաստատել ձեռնարկուած բարձրագոյն Ուսումնարանք նուիրուի Ն. Սրբազնութեան անուան, և նկատելով իբրեւ Նորա մէկ կտակն, մասնաւոր հոգածութեամբ մը ի գլուխ հանուի անյապաղ։ Գոհ ենք տեսնելով թէ այն կարող ազգայիններ որ.ք ի սկզբան 1,500 ոսկւոյ գումարն ստորագրած էին, այժմ բացառիկ եռանդ մը կը ցուցնեն պատուոյ պարտականութիւն մը կատարելու։ Քաղաքական ժողովոյ հետ անհամաձայնութիւն մը ծագելու երկիւղ կար․ բայց ինչպէս երէկ փութացինք ծանուցանել, այս դժուարութիւն անհետանալու վրայ է։ Գործին սկիզբէն ի վեր Արեւելք հաստատ սկզբունք մը դրած էր իրեն, որոյ վրայ պիտի պնդենք այժմ ևս. — Պէտք է թող տալ՝ տեսնելու համար թէ այս կարող ազգայիններ ինչ պիտի ընեն։ Պատեհութիւն պէտք է տալ անոնց, տեսնելու համար թէ օգտակար գործ մը ի գլուխ չպիտի հանեն։ Պէտք չէ առիթ տալ որ իրաւունք ունենան օր մը գանգատելու թէ, Ազգին մէջ կարեւոր հաստատութիւն մը հիմնել ուզեցին իրենց դրամով և իրենց աշխատութեամբ, և խմբմանաց պատճառաւ չյաջողեցան։ Երբ Օրէնքի հակառակ բան մը չեն ըներ, երբ ազգային իրաւունքի մը չեն դպչիր, պէտք չէ երկրորդական կէտերու վրայ դժուարութիւն հանել անոնց գործողութեան։

Այս սկզբամբ, կը տեսնենք, յիրաւի, թէ Ներսէս Վարժապետեան Ուսումնարանի հաստատման մէջ, ինչպէս կ'առաջարկեն Հանգանակող Եփէնտիք և անոնց Գործադիր Մասնախումբն, ո՛չ օրինաց ո՛չ ալ ազգային իրաւանց հակառակ բան մը կայ։ Հիմնելի Նոր վարժարանն ընկերական դպրոց մը պիտի լինի գիշերօթիկ և ցորեկեայ, և ո՛չ թէ «Կեդրոնական վարժարանն ու Վարժապետանոցն», որոյ վրայ յաճախ խօսուած է, և որ ազգային — հանրային ձեռնարկ մը պիտի լինէր։ 1,500 ոսկին ստորագրող ազգայինք կը հաստատեն թէ իրենք յատկապէս «Կեդրոնական Վարժարան» հիմնելու համար չէին ստորագրած այս գումար, ո՛չ ալ Հոգելոյս Պատրիարքը ճշդիւ այսպիսի հիմնարկութիւն մը պահանջած էր իրենցմէ։ Ն. Սրբազնութեան և իրենց նպատակն էր՝ ընդհանուր կերպիւ խօսելով՝ բարձրագոյն Ուսումնարան մը հիմնել, ուր թաղային դպրոցներէ ելնող ուսանողք աւելի կատարեալ ուսում մը կարենան ստանալ։ Բայց Ուսումնական պատուարժան Խորհուրդը խորհեցաւ թէ այս գումարով Կեդրոնական վարժարանին հաստատումը կրնար դիւրանալ, և յայնժամ, Քաղաքական Ժողովոյ միջնորդութեամբ, բանակցութիւնք սկսան ընդ մէջ Ուսումնական Խորհրդոյ և Հանգանակող Տեարց։ Համաձայնութիւն չգոյացաւ այս երկու մարմնոց միջեւ, և Պատ. Ուսումնական Խորհուրդը խմբագրեց ծրագիր մը, որով իրեն յատուկ միջոցներով կը յուսար բանալ Կեդրոնական վարժարանն։ Հետեւապէս, Հանգանակող Տեարք թողած են որ այժմ Ուսումն. Խորհուրդն իւր յարմար դատած միջոցներովը ձեռնով բանայ Կեդրոնական վարժարանն, և իրենք կը փափաքին իրենց դրամը գործածել Հոգելոյս Պատրիարքին անուան նուիրեալ ընկերային վարժարան մը հիմնելու։ Ընկերութիւն մը կազմուած է արդէն, Միացեալ ընկերութեանց նման։ Այս Ընկերութեան հիմնադիրք են Հանգանակողք, և այս հանգանակողաց կողմէ լիազօր իշխանութեամբ կը գործէ այժմ Գործադիր Մասնախումբ մը։

Այս նոր Ընկերութիւն ինքնին կ'ենթարկէ ազգային իշխանութեան, որոյ վաւերացումը կը փափաքի ստանալ, և որուն կը խոստանայ համարատուութիւն ընել պարբերաբար։ Իր Կանոնագիրն և ուսմանց ծրագիրն իսկ պիտի ներկայացնէ Ազգային Վարչութեան հաւանութեան։

Ինչպէս կ'երեւի, այս ամեն խորհրդոց մէջ Սահմանադրութեան կամ Ազգային Վարչութեան իրաւանց հակառակ բան մը չկայ։—Ոմանք քանի մը հազար ոսկի կը դնեն ազգային-ընկերային բարձրագոյն Ուսումնարան մը հիմնելու, ի յիշատակ Ազգին սիրելի Պատրիարքին։ Այսպիսի ձեռնարկութեան մը հեղինակներն աւելի շնորհակալեաց արժանի են, քան քննադատութեան ու խմբմանց։ Յիրաւի, ունինք Պէրպէրեան, Գուրգենեան, Մէզպուրեան և Տ. Սահակեան ցորեկեայ և գիշերօթիկ վարժարաններ, որք լաւ աշակերտներ ու աշակերտուհիներ հանուցած և Ազգին մեծ ծառայութիւններ մատուցած են ցարդ։ Ազգն ոչինչ կը կորսնցնէ սակայն՝ ունենալով գիշերօթիկ և ցորեկեայ նոր վարժարան մ'ալ։ Ցայնժամ ո՛չ ապաքէն գովելի մրցում մը կը տեսնուի այս ամեն հաստատութեանց միջեւ, և ո՛չ ապաքէն այսպիսի մրցումէ մը մեծապէս կ'օգտի ազգային կրթութեան դատն։ Ամենքն ալ պիտի ջանան բոլ կարելի չափ աշակերտներ ստանալու, և հետեւապէս ամեն խնամ պիտի տանին աւելի համապատասխան լինելու ժամանակին ու ժողովրդեան պահանջմանց ու պէտքերուն։ Հաստատելի ընկերային վարժարանին մէկ տարբերութիւնը սա պիտի լինի որ միւսներէն աւելի թուով ձրի և կիսաթոշակ աշակերտներ պիտի կրնայ ընդունիլ, և հետեւապէս, առաւել ուղղակի պիտի նպաստէ աղքատիկ բայց ուշիմ ուսանողներու յառաջդիմութեան։ Ընկերութեան հիմնադիրք դպրոցէն ապրելու պէտք չունենալով, շահ ընելու հետամուտ չպիտի լինին, և հետեւապէս, դպրոցին բոլոր հասոյթները պիտի կրնան յատկանալ աշակերտաց պէտքերուն և կարօտ աշակերտաց կրթութեան։

Այս պայմանաց մէջ, Քաղաքական Ժողովն անշուշտ պիտի չատանայ քննելով և հաստատելով Նորակազմ Ընկերութեան հիմնական պայմանները միայն, և թող տալով որ Գործադիր Մասնախումբը գործի ձեռնարկէ, Հոգելոյս Պատրիարքի կենդանութեան ատեն սկըսած հանգանակութիւնները չարունակելով։ Կանոնագրոյ վաւերացումն ետքի գործ է։ Քանի որ հիմնելի վարժարանն հանրային-վարչային հաստատութիւն մը չէ, այլ ընկերային մասնաւոր ձեռնարկ մ'է, գործին մանրամասնութիւնք Ազգային Վարչութեան պատասխանատուութիւնը չեն հրաւիրեր բնաւ։ Թէև Ազգէն հանգանակութիւն պիտի լինի, բայց այս հանգանակութիւն, իւր բնութեամբ և օրինական նշանակութեամբ, միւս ազգային ընկերութեանց կատարած հանգանակութիւններէն տարբերութիւն մը չունի։ Մեր տեղեկութեանց նայելով, այն գումար որ ձեռք պիտի բերուի ժողովրդային հանգանակութեամբ, ծախք չպիտի լինի բնաւ․ այլ դրամագլխոյ պիտի վերածուի, և դպրոցին պահպանման համար եկամուտ կազմելու պիտի ծառայէ։

Ի վերջոյ, կը հաստատենք թէ չատ լաւ գաղափար է Հոգելոյս Պատրիարքին անուան նուիրել այս նոր հաստատութիւն, որ արդէն ամենէն աւելի Ն. Սրբազնութեան փափաքանաց համեմատ կը հաստատուի։ «ՆԵՐՍԷՍ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ» ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆը բարեսիրական և կրթական լաւ նշանակութիւն ունի, և մեծագոյն յարգանքը զոր Ազգը կարենայ մատուցանել իւր վախճանեալ սիրելի Պատրիարքին, Նորա անունը կցել է բարեսիրական և կրթական ձեռնարկի մը հետ։

Այս զգացմամբ, տարակոյս չունինք թէ չատ տեղերէ նիւթական և բարոյական քաջալեր պիտի ստանան Նոր Ուսումնարանին հիմնարկողք։ Ուրեք ուրեք գումարներ կը հաւաքուին Ներսէսի անուան նուիրեալ յիշատակարան մը կանգնելու համար։ Ամեն հնարաւոր յիշատակարաններու մէջ, բարձրագոյն դպրոցի մը հաստատումն անշուշտ ամենէն վայելուչն և ամենէն օգտակարը պիտի լինի։ Ազգն այսպիսի հաստատութիւն մը կանգնելով ի յիշատակ Ներսէս Պատրիարքին, ցոյց պիտի տայ թէ գիտէ արժանիք գնահատել և իւր մեծ մարդիկը փառաւորել։ Ամեն ազգի մէջ գովելի սովորութիւն մ'է այս։ Գործին գլուխ կանգնող ազգայիններ կարող մարդիկ են, և անոնք ալ հարկաւ ինքնասիրութեան խնդիր մը պիտի նկատեն այս մեծ ձեռնարկութեան յաջողումն։ Երկու երեք ստաբէ ի վեր ստորագրութիւն մ'ունին հրապարակին վրայ, և անշուշտ ի սրտէ փափաքող պիտի լինին պատուել այդ ստորագրութիւն, և պիտի մտնին յաջող վախճանի մը բերելու գործ մը, զոր մասնաւոր եռանդեամբ մ'ընդգրկած են այժմ։ Կեդրոնական Վարչութիւնն ալ պիտի նկատէ անշուշտ թէ այս ձեռնարկութիւն Ազգին օգտակար միայն կրնայ լինել, առանց որ և է անպատեհութիւն պատճառելու, առանց որ և է իրաւունքի դպչելու, և այն ալ չպիտի ղլանայ իւր վաւերացումն։ Հետեւապէս, ամեն յոյս ունինք թէ «ՆԵՐՍԷՍ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ» Ուսումնարանը չատ չանցած իրականութիւն մը պիտի դառնայ, և նոր զարկ մը պիտի տայ ազգային դաստիարակութեան դատին, որ Հոգելոյս Պատրիարքին ջերմ հոգածութեան առարկաներէն մին էր ստուգիւ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Թան լրագիրը կ'ընէ խմբագրական կարեւոր յօդուածի մը մէջ.

«Այն դեր զոր պիտի կատարէ Յունաստան Պալքանեան թերակղզւոյ ապագայ դէպքերուն մէջ, այնչափ կարեւոր է որ կ'արժէ ուշադրութիւն ընծայել այդ փոքրիկ երկրին։ Կը յիշուի թէ Գերմանիա արդէն առեւտրական դաշնագիր մը կնքած է Աթէնքի կառավարութեան հետ, այսպէս միւս ազգերէն առաջ անցնելով և ձեռք բերելով դիրք մը որ կարեւոր է ապագային գործոց մէջ մասնակցութիւն ունենալու համար։ Ֆրանսա եւս բանակցութեան մէջ է նմանօրինակ դաշնագիր մը կնքելու համար, և Քալնոքի կոմսը վերջերս ծանոյց Պատուիրակութեանց թէ ո՛չ միայն Աւստրիա կը բանակցի Յունաստանի հետ առեւտրական դաշնագրոյ մը կնքման համար, այլ նաեւ կը յուսայ հաստատել քաղաքական սերտ յարաբերութիւններ այդ փոքր Պետութեան հետ։

«Աւստրիոյ արտաքին գործոց Նախարարին այս յայտարարութեան վրայ, Աթէնքի Խորհրդարանին մէջ հարցապնդում մ'եղաւ։ Նախարարապետ Պ. Թրիքուբիս Աւստրիոյ առաջարկները նըկատեց պարզապէս բարեացակամութեան ցոյց մը, որուն Յունաստան արժանի եղած է իւր չարունակ խաղաղական ընթացքով։ Պ. Թրիքուբիս չըսաւ անշուշտ իւր ամբողջ խորհուրդ․ բայց ամեն մարդէ աւելի աղէկ գիտէ թէ Յունաստան գլխաւոր դեր մ'ունի կատարելու այն օր որ Արեւելեան Խնդիրը նորէն ծագի։ Իւր աշխարհագրական դիրք, պատմական աւանդութեամբք, և մեծ Տէրութեանց կողմէ գտած պաշտպանութեամբ, օր մը նըշանակութիւն ունեցող տարր մը պիտի լինի այդ Խնդրոյ մէջ։ Քան զԱնգլիա և զՌումանիա առաւել անկախ դրիւ, Աւստրիոյ կամ Ռուսիոյ արբանեակ չը պիտի լինի։ Ընդհակառակն, թէ՛ Աւստրիոյ և թէ՛ Ռուսիոյ դէմ արգելք մը պիտի կրնայ լինել, երբ անոնք աչք անկեն Բուլղարի. զի Յունաստան եւս իրեն յատուկ երազներ ունի, Սելանիկ Մակեդոնիոյ մէջ է, և Սելանիկ պիտի լինի վերջին կէտ մեծ երկաթուղւոյն որով Եւրոպա պիտի հաղորդակցի Արեւելից հետ, երբ օսմանեան գիծերը միացուին սերպական և աւստրական գիծերուն հետ։ Հելլեն կառավարութիւնը կը ինքէ փոխառութիւն մը՝ երկաթուղւով կցելու համար Աթէնք Սելանիկի հետ․ զի հասկցած է թէ Յունաստան մեկուսացեալ է եւրոպական քաղաքակրթութեան կեդրոնէն, ինչպէս է ամեն երկիր որ եւրոպական երկաթուղեաց ընդհանուր ցանցին կապուած չէ։ Այսպէս Յունաստան որոշած է իւր վերականգման գործին նուիրել իւր բոլոր ոյժ և բոլոր խելք։ Իւր աշխարհագրական կացութիւն և իւր առեւտրական հանճար յոյժ պիտի դիւրացնեն այս կենսական ձեռնարկ։

«Բաց աստի, Յունաստանի քաղաքական բարուց մէջ բարեդէպ փոփոխում մը կը նպաստէ յաջողութեան։ Նախարարութիւնը կըրցած է հոծ և իրական մեծամասնութիւն մը համախմբել իւր չուրջ, և ընդդիմադիրք օր ըստ օրէ կը նուաղին։ Ցառաջագոյն, խորհրդարանական մէն մի շրջանի մէջ քանի մը նախարարական փոփոխմունք տեղի կ'ունենային։ Նախարարութիւն մը կը կործանուէր անոր ժառանգութիւնը վայելելու և պաշտօնները նոր Նախարարաց բարեկամներուն բաշխելու համար։ Ասկէ կը ծագէին պաշտօնատարներու անընդհատ փոփոխում մը, և հանրային գործոց չփոթութիւն և խան-

---

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(99)(

ԾՈՐԺԻՒՆԵ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈԲԷ

ՊԱՐՈՆ ԼԸԲՈՔԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՈՔ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Գ.

Աղջիկն և իւր յանպատրաստից պաշտպանն արդարեւ բաց գտան վանդակորմին դուռն, և երբոր ներս մտան, մարդը փութաց փակել, և լաւ մը կղպելով՝ բանալին քաշեց առաւ փայէն, վասն զի կրնային դուրսէն վանդակաձողերուն մէջէն ձեռք հասցնել։

Թերեզ, որչափ և քաջասիրտ էր, սաստիկ յուզուած լինելով, չէր կրնար հեռի երթալ։

Ուստի գնաց ընկաւ այն նստարանին վրայ, ուր պահ մ'առաջ նստած էր երբոր դառաճան տոմսակն իրեն նետուած էր վանդակորմին վրայէն։

Անծանօթը կանգնած կեցաւ անոր առջեւ և սպասեց որ օրիորդը խօսք ուղղէ իրեն։

Թերեզ չէր կրնար տեսնել անոր դէմքը, վասն զի գիշեր էր․ բայց հասակէն ու ձեւէն կը կարծէր ճանչել թէ պահ մ'առաջ եկող ապարանին դուռը զարնողն էր։

Թերեւս գուշակեց անծանօթը թէ աղջիկը բացատրութիւն մը կ'սպասէր իրմէ, վասն զի ըսաւ անոր քաղցրութեամբ․

— Շատ գոհ եմ, օրիո՛րդ, որ վանդակորմին եռեէն ձեզ հետեւիլ մըտաբերեցի։ Զարիքէն բարիք ալ կը ծնի․ վասն զի, եթէ ձեր ծառան զիս ներս ընդունէր, չպիտի կրնայի աստ գտնուիլ երբոր այն սրիկաները ձեզ առեւանգելու փորձ ըրին։

— Դո՞ւք էիք, պարոն, այն անձը զոր տեսայ պատուհանէս։

— Այո՛, օրիորդ, ես ալ ձեզ տեսած էի... և քանի մը վայրկեան յետոյ երբոր կ'երթայի այն ճամբէն որ ձեր պարտիզին քովէն կ'անցնի, տեսայ ձեզ ծառերուն տակ...

— Ի՞նչ իջեր էի ըսելու համար մեր ծերունի սպասաւորին որ ընդունի ձեզ... բայց երբոր բակը հասայ, դուք հեռացած էիք արդէն և Անթուան ալ դուրս ելած էր...

Անշուշտ մայրս տեսնել կ'ուզէիք։

— Տիկին Լըքոնթի ներկայանալ կ'ուզէի։

— Ես անոր դուստրն եմ։

— Տիկին Լըքոնթի՞, որ սեղանաւոր Պ. Լըքոնթի այրին է։

— Անոր տունն է այս, պարո՛ն, և ուրախութեամբ կ'ընդունի ձեզ եթէ հաճիք հետս գալ...

— Շնորհակալ եմ, օրիո՛րդ, բայց կը թուի ինձ թէ ձեր կրած սրտայուզութիւնը դեռ հանդարտած չէ․ եթէ կը ներէք ինձ, մինչեւ ապարանն ուղեկցիմ ձեզ, և Տիկին Լըքոնթի հետ տեսակցութիւնս ուրիշ աւուր թողում։

— Ինչո՞ւ համար։ Այդ այցելութիւն անշուշտ կարեւոր նպատակ մ'ունէր, և փութով մայրս տեսնել կ'ուզէիք, ուստի ձեզ անոր քով պիտի տանիմ։

Ա՛, մի՛ վախնաք... ես կրնամ քալել, յաւելցուց ոտքի վրայ ելնելով։

— Կ'սքանչանամ ձեր քաջասրտութեան վրայ, օրիո՛րդ, և կը կարծեմ թէ լաւագոյն կը լինի որ ձեզ հետ գամ մինչեւ ձեր տունը։ Ձեր եռեւէն ընկող մարդիկը կրնան վանդակորմէն անցնիլ. ասկէ զատ, ձեր այս գտնուած տեղն ալ ապահով չէ, կրնան ճամբուն վրայէն սողոսկելով զէնք պարպել ձեր վրայ։

— Իրաւունք ունիք, եկէք, պարո՛ն, ըսաւ Թերեզ։

Եւ իւր եկած նեղ շաւիղը բռնելով քալել սկսաւ իւր ազատչին քովէն, որ կը թուէր թէ բաւական նեղութիւն կ'զգար այն վիճակէն, ուր դիպուածը ձգած էր զինք։

Օրիորդ Լըքոնթ ալ ոչ նուազ նեղութիւն կ'զգար բոլորովին ուրիշ պատճառաւ․ աւելի շփոթեալ էր քան յուզեալ, վասն զի անցուցած վտանգը բընաւ կորսնցնել չէր տուած զիւր պաղարիւնութիւն։

Բայց մասնաւոր երեւոյթ մ'ունէր իրեն համար այս տարօրինակ արկած։

Աներկբայ էր որ Լուի Լըքօքի թըշնամիները լարած էին իրեն զայս որոգայթ, և անիրաւ չէր իւր այս դատողութիւն, որովհետեւ զինքն առեւանգել ուզող անգգամք Լուիի անունը գործածած էին։ Բայց առաւել քան երբէք համոզուած էր թէ այս քաջարի պաշտպան, որ այսպէս դիպողաբար երկինքէն ընկած էր, Լուիի հօրմէն ղրկուած էր։

Ուստի առաւել կը մտածէր Լուիի վրայ լուր հարցնել անոր, քան թէ փախուցած սրիկաներուն վրայ խօսիլ։

Պաշտպանն ալ, ապարանին կէս ճամբուն վրայ մնած ճակատամարտին հետեւանքներուն վրայ մտահոգ, ըսաւ օրիորդին։

— Կը կարծեմ թէ լաւ կը լինի չուտով ձեր ծառաներէն մին ղրկել, որ ճամբուն վրայ մնացած սրիկաները վերցընէ։ Կը յուսամ որ չսպաննեցի զայն... բայց կարելի է որ վտանգ մ'եղած լինի ձեռքէս... և յայնժամ պէտք կը լինի ինձ վկաներ ցուցնել իրողութեան պարագաներուն ծանօթ... ասկէ զատ, եթէ վիրաւորեալ է, պէտք չէ առանց օգնութեան թողուլ։

— Պարո՛ն, ըսաւ Թերեզ անյողդողդ ձայնիւ, դուք կեանքս ազատեցիք, բայց չնորհ մը պիտի խնդրեմ ձեզմէ։

Կ'աղաչեմ որ այս դէպքը մարդու չըյայտնէք... և ոչ իսկ մօրս։

— Սակայն, օրիո՛րդ, եթէ մեռեալ կայ...

— Դուք ի՞նչ յանցանք ունիք։ Դուք զիս այն թշուառականաց բռնութենէն ազատելու համար զարկիք։

Եւ եթէ ամբաստանեն ձեզ, ես կեցած եմ ձեզ պաշտպանելու համար։

Բայց պէտք է գիտնաք թէ իմ վրայ յարձակող անզգամք Լուին դատապարտել ուզողներն են։

— Լուի՛, կրկնեց մարդն այլայլելով։

— Այո՛, ... հայրն անշուշտ ըսած է ձեզ... վասն զի տարակոյս չունիմ որ հայրը ղրկած է ձեզ։

— Ներեցէք, օրիո՛րդ, չեմ հասկընար, բնաւ չեմ գիտեր թէ որո՛ւ վրայ կը խօսիք։

— Ի՞նչ կ'ըսէք, դուք անոր կողմէ չէ՞ք գար։ Ձեզ ղրկողը...

Թերեզ չկրցաւ աւարտել խօսքը։ Ճամբուն ծայրը լապտերի մը լոյս տեսեր և իւր մօր ձայնը լսեր էր։

Տիկին Լըքոնթ, անհանգիստ լինելով իւր աղջկան երկար բացակայութեան վրայ, փնտռելու ելած էր զայն հաւատարիմ Անթուանի հետ։

— Կը տեսնեմ որ սխալեր եմ, յարեց խիզախն Լուիի նշանածը, բայց դարձեալ կ'աղաչեմ ձեզ որ չյայտնէք եղելութիւնն և իմ ըրելիք պատմութիւնս ստա չհանէք։

Ազատարարը լռութեամբ պատասխանեց․ բայց լռութիւնն հաւանութիւն կը նշանակէ, և Թերեզ, երբոր տիկին Լըքոնթի հանդիպեցաւ շաւղին անկիւնը դառնալով, այսպէս խօսիլ սկսաւ առանց վարանելու։

— Սիրտդ անհանգիստ ըրի, այնպէս չէ՞, մայրիկ․ բայց պիտի ներես ինձ, վասն զի այս պարոնը կը բերեմ, որ կարեւոր բան մը պիտի իմացնէ քեզ։

Հետաքրքրաշարժ էր այն պատկեր, զոր նոյն միջոցին կը ձեւացնէին չորս անձինք, դալարեաց գմբէթի մը տակ, լապտերի մը լուսով, և իրենց դէմքը նկարելու արժանի էր։

Անթուան այցելուին կը դարձնէր իւր փեղկըը, զոր գլխէն հանած էր Թերեզի մայրն ողջունելու համար։

Տիկին Լըքոնթ, իւր աղջիկն անծանօթ մարդու մը հետ տեսնելուն վրայ զարմացած ու սրտնած, անոնց երեսը կը նայէր փոխ առ փոխ, և չէր գիտեր թէ որմէ՞ն խնդրէր բացատրութիւն։

Անթուան ալ իւր տիրուհիէն աւելի ապշած, ծուռ ծուռ մարդուն կը նայէր, զոր դուռնէն ներս չէր ընդունած։

Միայն Թերեզ հանդարտ և գրեթէ ժպտուն էր։

—Ցանցանքն Անթուանին է, յարեց ամենաբնական ձայնիւ. չուզեց ներս ընդունիլ այս պարոն, որ կ'ուզէր խօսիլ քեզ հետ. և ես դարձած ժամանակ վանդակորմին եռեէն զիս տեսնելով՝ որ ծառուղւոյն մէջ կը ճեմէի, ինձ դիմեց, ես ալ բացի դուռն և ներս ընդունեցի։

Կուզե՞ս որ դահլիճն ելնենք։

Սեղանաւորին այրին կրնար առարկութիւններ ունենալ այս բանախօսութեան և այս առաջարկի դէմ, բայց խոհեմութիւն դատեց բան մը չըսել և Թերեզի պահանջած զարմանալի այցելութիւնն ընդունիլ։

—Եկէք, պարո՛ն, ըսաւ Տիկին Լըքոնթ՝ իւր աղջկան թեւէն բռնելով և աչք ընելով իւր ծառային որ առջեւէն քալելով լուսաւորէ ճամբան իւր լապտերով։

Անծանօթն անոնց եռեւէն գնաց կամովին, բայց գլուխը կախած և տրխրադէմ։

Անշուշտ չէր սպասեր անակնկալ արկածի մ'այս տարօրէն ելքին, և եթէ չէր ցաւեր սրիկաներէ յարձակում կրող մանկամարդուհւոյն օգնութեան հասած լինելուն վրայ, Թերեւս կը ցաւէր որ իրեն համար անհասկանալի դաղտնիքի մը մէջ խառնուած կը գտնուէր ակամայ։

Տիկին Լըքոնթ ալ բաւական շփոթած էր, վասն զի Թերեզի ընթացքն անհասկանալի կը թուէր իրեն, բայց կ'ուզէր չուտով վերջ տալ կացութեան մը, զոր գրեթէ անպատշաճ կը գտնէր։

(Շարունակելի)

դարում։ Այսօր, Պ. Թրիքուբիս կը յենու հոծ կուսակցութեան մը վրայ, և ընդդիմադիր կուսակցութեան հինգպետերէն միայն Պ. Տէլիեանի մնացած է, և անոր ազդեցութիւնն օր ըստ օրէ աւելի կը տկարանայ և իւր կուսակիցք կը յարին կառավարութեան։»

«ՎԵՐԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ»

Պ. Կլատսդօն Երեսփոխանական ժողովոյ դեկտ. 1ի նստին ներկայեց երեսփոխանական աթոռոց վերաբաշխման ծրագիրը։ «Բարեբախտ եմ որ, ըսաւ, հաւաստիք ստացած եմ թէ Ընտրական Բարենորոգման Ծրագիրը պիտի քուէարկուի Լորտերու ժողովէն, որով Վերաբաշխման Ծրագիրը ներկայելու արգելք չէ մնացած։ Ուրախ եմ նաեւ որ վերջ գտած են երկիրը բաժնող և յուզող անհամաձայնութիւնք։»— Վերաբաշխման ծրագրոյն սկզբունքը սա է թէ 15,000է աւելի բնակիչ չունեցող քաղաքներն այլ եւս չպիտի կըրնան իրենց յատուկ Երեսփոխան ընտրել, այլ շրջակայ գաւառին և գիւղօրէից հետ միացնելով Երեսփոխան մը պիտի ընտրեն. մինչեւ 50,000 բնակիչ ունեցող քաղաքներն ըստ առաջնոյն մէկ Երեսփոխան պիտի ընտրեն. մինչեւ 165,000 բնակիչ ունեցող քաղաքներն՝ երկերկու Երեսփոխան. աւելի մեծ քաղաքներն՝ այժմեանէն աւելի Երեսփոխաններ ընտրելու իրաւունք կը ստանան։ Այսպէս, Լիվրբուլ, որ այսօր 3 Երեսփոխան ունի, պիտի ընտրէ այսուհետեւ 9 Երեսփոխան. Կլասքօ և Պիրմինկէմ՝ 7ական, փոխանակ 3ական. Մանչէսդըր՝ 6, փոխանակ 3ի։ Ընդհանուր Երեսփոխանաց թուոյն վրայ 18 նոր Երեսփոխանք միայն պիտի աւելնան, թէեւ ընտրողաց թիւը կէս առ կէս կ'աւելնայ, 4 միլիոնէն 6 միլիոնի բարձրանալով։ Այս 18 երեսփոխանաց 12ը Սկովտիոյ համար կ'աւելնան։ Իռլանտայի Երեսփոխանաց թիւը նոյն պիտի պահուի։ Յանձնախումբ մը կազմուած է ընտրական շրջանակներուն սահմանները դծելու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովն այսօր կը գումարի Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, և կը կարծենք թէ ամենէն աւելի պիտի զբաղի «Ներսէս Վարժապետեան» Ուսումնարանի խնդրով, զոր անձամբ պիտի ներկայացնէ Գործադիր Մասնախումբն, և միւս կողմէ, «Կեդրոնական վարժարանի» խնդրով, որոյ վրայ Քաղաքական ժողովյն հետ համագումար նիստ մը կը խնդրէ Ուսումնական խորհուրդը։

ՋՈՒԳՈՒՐ ՉԷՇՄԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ազգային լրագրաց երէկի թուով հրատարակեցաւ թէ ի Ջուգուր Չէշմէ բռնի ամուսնացեալ Ամասիացի աղջիկն յայտարարեր է Կրօնական ժողովոյ այս երկուշաբթի աւուր նստին մէջ, թէ յօժար կամօք առած էր Բալուցի Կարապետ անուն 41 տարեկան անձը։

Կրօնական ժողովոյ Դիր. ատենադպիր ոմանց կողմէ մեր ստացած տեղեկութեանց նայելով, այս աղջիկ ատենականութեան գիմած էր Պատրիարքական Դիր. Փոխանորդ Հօր, բողոքագիր տալով (*) թէ բռնի պսակուած է, և թէ չուզեր ամուսնոյն քով վերադառնալ։ Ասոր վըրայ, Ն. Գերապատուութիւն անտեսելով թէ աղջիկը չուզեր վերադառնալ ի Ջուգուր Չէշմէ, Կէտիկ փաշա քահանայի մը տունը դրկած էր ի գիպահօղ։ Նախընթաց երկուշաբթի աղջիկը Կրօնական ժողովոյ մասնաւոր գումարման ներկայանալով, նոյն յայտարարութիւններն ըրած էր, և ժողովականք որոշած էին որ Պատրիարքական Փոխանորդ Հայրը քննութիւնները շարունակելով, տեղեկագրեր ժողովոյ առաջիկայ նըստին։

Աւասիկ աղջկան այս յայտարարութիւններն են զորս Արեւելք և անոր հետ ուրիշ ազգ. թերթեր հետղհետէ հըրատարակելին անցեալ հինգշաբթի օրէն ի վեր։ Յայտնի է թէ, մինչեւ իսկ եթէ այսուհետեւ աղջիկն համաձայնի վերադառնալ իւր ամուսնոյ քով, կամ ետ առնուլ իւր նախորդ յայտարարութիւններ, ցարդ հրատարակուած տեղեկութիւնք անհիմն չեն կրնար ըլլալ նկատուիլ։

Պատրիարքարանի Կրօնական Դիւանատունէն մեր երէկ ստացած տեղեկութեանց նայելով, խնդիրը տակաւին վերջացած չէ, դի քննութիւնք կը շարունակին, և Կրօնական ժողովն առաջիկայ նստի մը մէջ պիտի տայ իւր որոշում։ Իսկ սխալ է այն լուր, որուն համեմատ աղջիկն յայտարարեր է թէ իւր եղբօր դրդմամբ միայն յարուցած է զայս դատ, կամ ներքին համոզմամբ առած է զԲալուցին։ Աղջիկը կը

(*) Այս բողոքագիր կը կենայ Պատրիարքարանի Կրօնական դիւանին մէջ։

ուզէ եղեր տեղւոյն թէ չընդունիր իւր կամաց հակառակ իրեն տրուած ամուսինը։ Բայց Կրօն. ժողովն յանձնարարած է Պատր. Փոխ. Հօր որ ըստ կարի հաշտարար դիրք մը բռնէ, և աղջիկը նորէն Կէտիկ–Փաշա դրկուած է։

Ի սորեւ կը հրատարակենք Պօյաճը գիւղի Ս. Երից Մանկանց եկեղեցւոյ վերաշինութեան համար բացուած հանգանակութեան ցուցակն։ Ի սկզբան թէպէտ ըսուեցաւ թէ խնդիր ծագած էր որ յիշեալ եկեղեցւոյ կամարի շինութիւնը կրնար վտանգաւոր նկատուիլ, սակայն Ազգային Վարչութեան կողմէ կարգուած ճարտարապետք բացարձակապէս հաստատած լինելով թէ անտեղի են այս տեսակ կասկածք, և թէ կամարը կրնայ ապարել սկսուած ձեւով, շինութիւնք առաջ տարուեցան ամենայն փութով և այժմ աւարտած են և մի քանի պարգուց ու ներքին գործեր միայն մնացած։ Հանգանակիչ Մասնաժողովոյ կողմէ այս առթիւ ի գործ դրուած եռանդն արժանի է գոհունակութեան։

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ Ս. ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՊՕՅԱՃԸ-ԳԻՒՂԻ

Գիւղիս Ս. Երից Մանկանց եկեղեցւոյ վերաշինութեան Մասնաժողովս կը յուղարկէ ձեզ նուիրատուաց երրորդ ցուցակը, խնդրելով որ ձեր յառաջիկայ թերթին մէջ հրատարակելու բարեհաճիք ի գիտութիւն և ի շինութիւն ազգայնոց։

Ի դիմաց Մասնաժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Կարապետ Մեսրոպեան Յակոբ Թիւնկեան
Պօյաճը-գիւղ
22 Նոյեմբեր, 1884

Յաջորդ ցուցակ

Երկրորդ ցուցակին գումարը դհ.	26,784
Մեծ. Արիկ Էֆէնտի Ունճեան	1,080
» Սարգիս և Սերովբէ էֆ. Կիւլպէնկ.	1,080
Վսեմ. Յակոբ փաշա Գազազեան	540
Մեծ. Յակոբ էֆ. Նորատունկեան	540
» Ենովք » Տէմիրճիպաշեան	540
» Աւետիս » Հարէնց	540
» Խաչիկ և Անտոն էֆ. Հաճեան	540
» Կարապետ էֆ. Էդնոյեան	540
Տիկին Սուլթան Գարակէօզեան	540
Օրիորդ Տիրուհի Կարապետեան	540
Մեծ. Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան	540
Բարձր. Իսխան Հալիմ փաշա	540
Մեծ. Տիգրան և Անտոն էֆ. Զաքարեան	432
» Յովակիմ էֆ. Սեդրաքեան	326
Քէզասքը օղլու և ընկերութիւն	228
Քերէսթէճի Միսաք Թէօխարի	225
Մեծ. Պօղոս էֆ. Աչըքէ	216
» Տիգրան էֆ. Կիւմիւշկէրտան	216
Միսաք Անտոն Տիօնիսի	216
» Եօրկի և ընկերք	216
Մեծ. Միհրան էֆ. Միսաքեան	108
» Յարութիւն էֆ. Սահակեան	108
Ահմէտ էֆ. քէմերլը Հալիմ փաշայի	108
Ալիբեզ » » » »	108
Մեծ. Պետրոս էֆ. Գարակէօզեան	108
» Նանքօ » Քէրէքճեան	108
» Յակոբ ալէյ Խանտանեան	108
» Յովհաննէս Աղա և ընկերք	108
» Յարութիւն էֆ. Տէլիքեան	108
» Եղուալ » Նշաստաճեան	108
» Բարսեղ » Սատամըրըլեան	108
» Սահակ » Ղազարոսեան	108
» Յարութիւն » Քրնաճեան	108
» Կրօն » Փափազեան	108
Միսաք Ալֆրէտ Կլաւանի	108
» Սարգիսօֆ	100
Մեծ. Պաղտասար էֆ. Քօլըլեան	100
» Մարուքէ » Ֆրէնկեան	100
» Մկրտիչ » Մուրատեան	100
» Անտոն » Քալֆայեան	54
» Կարապետ » Կիւմիւշկէրտան	54
» Մկրտիչ » Յովհաննէսեան	50
» Աբրահամ » Գարաբէլիլօղլու	50
Միսաք Տէթրէն	40
» Տիմիթրի Մաւրաճառ	25
Մեծ. Յարութիւն էֆ. Ալաճաճեան	25
» Անտոն » Սէթեան	20
» Արթաքի » Եղաղճեան	20
Մատամ Արիթի	20
	38,797

Գումար. — Երսուն և ութը հազար եօթը հարիւր իննսուն և եօթը դահ.

Գանձապետ Մասնաժողովոյ
ՄԿՐՏԻՉ ՖՐԷՆԿԵԱՆ

Պօյաճը-գիւղ, 22 Նոյ. 1884

Հետեւեալին հրատարակութիւնք խնդրուած է մեզմէ.

«Զմիւռնիոյ Արեւելեան Մամլոյ հոկտեմբեր ամսաթերթի երեւ 369, թիւ 13, նշանակուած մնացորդ պարտք Օսմանեան ոսկեաց 300 թիւը տպագրական վրիպակ մ'է, զոր ուղղելով կը յայտնենք թէ՝ նոյն պարտուց մնացորդն 200 ոսկի է միայն, ինչպէս և գումարման գործողութենէն քաջայայտ կ'իմացուի։»

Ազգ. Դիւանատեան
Սարգիս Յ. Պալտաճեան

Զմիւռնիա, 22 Նոյ. 1884
Առաջնորդարան Հայոց

ՀԱՄՈՎ ՀՈՏՈՎ
ՆՐԿԱՍԻՐՑ
ԳԵՐ. Գ. Մ. Վ. ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ (ԱՐԱՄԵԱՆ)

Գերապատիւ հեղինակին նոյն նոր գործ, արժանի ծնունդ իւր տաղանդին և հմտութեան, որդինք ուշադիր և մանրակրկիտ խուզարկութեանց և քննութեանց որ կը պարունակէ հայկական գաւառաց տեղագրութիւնն, վիճակագրութիւնն, հնքեայէթներ, դեղջկական երգեր, բառեր են, ամփոփեալ իբր 400 երես պարունակող հատորի մը մէջ լոյս տեսաւ Արամեան փայելուչ տպագրութեամբ։

Կը վաճառուի ի գին 10 դրուշի բոլոր հայ գրավաճառաց և Մաքսի կարգը թղթավաճառ Պ. Զարեհ Թորոսեանի քով։ Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարան Պոլիս Յակոբեան խան։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս Պորսայի փարչական խորհրդոյ անդամոց՝ ընդ որս և Կարապետ Էֆէնտի Գրլըճեանի, չորրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տըրուեցաւ։

Երկուշաբթի առաւօտ Վեհ. Սուլթանին կողմէ թիկնապահ մը Բերա Տօքթօր Զամպաքօյի տունն երթալով՝ օրքունի պալատն հրաւիրեց՝ Վեհ. Սուլթանին տեղեկագիր մը մատուցանելու համար Հիւսէյին Հիւսնի փաշայի հիւանդութեան վիճակին վրայ։

Տօքթօր Զամպաքօյ փութաց պատասխանել այս բարձրագոյն հրաւէրին, և Եըլտըզի պալատը գնաց, ուր սիրալիր յարգանօք ընդունուեցաւ բըժշկապետ Մավրոյէնի փաշայի կողմանէ որ սեղանի հրաւիրեց զայն։ Ճաշէն յետոյ, նոյն թիկնապահը վերադառնալով, երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տուաւ մեծանուն բժշկին, յաւելով թէ Վեհ. Սուլթանը շատ կը ցաւէր որ բազմաթիւ ստիպողական զբաղմանց պատճառաւ չէր կրցած իւր ներկայութեան ընդունիլ զնա, և կը խնդրէր որ ընդունի զայս պատուանշան իբր առաջին առհաւատչեայ իւր բարձր գոհունակութեան առ Տօքթօր Զամպաքօյ, որ մեծ ճարտարութեամբ փութացած էր դարմանել Հիւսէյին Հիւսնի փաշան։

Տօքթօր Զամպաքօյ խորին շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհ. Սուլթանին այս բարձր համարման համար, և գոհունակութեամբ մեկնեցաւ պալատէն, տեղեկանալով միանգամայն որ Ն. Վեհափառութիւն պատեհ առթիւ մը իւր ներկայութեան պիտի ընդունէր զինքը։

Գերմանական դեսպան Պ. Րատովիծի առողջական վիճակը գոհացուցիչ է երկու օրէ ի վեր։

Ցանտասանի թաղաւորը Ն. Վսեմութեան որպիսութեանը վրայ տեղեկութիւն խնդրեր է գեսպանութենէն։ Կը յիշուի թէ Պ. Րատովիծ երեք տարի առաջ Աթէնքի գերմանական դեսպան էր։

Երկաթուղեաց միացման համար կնքելի պայմանագրոյն ինչ ինչ կէտերը քննելու պաշտօնով կազմեալ յանձնաժողովն, որ կը գումարուի ընդ նախագահութեամբ Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Րայիֆ փաշայի, իւր երկրորդ նիստն ըրաւ երէկ։

Վիեննայէն առնուած նամակներ կը ծանուցանեն թէ ռուսական դեսպան Պ. Նելիտօֆ, քանի մ'օր յիշեալ քաղաքին մէջ անցունելէ յետոյ, դեկտ. 4 ին Պերլին ուղեւորեր է, ուստից Բեդրբուրկ պիտի երթայ։

Թուրքիոյ երկաթուղեաց և Պուլղարիոյ Մէրօնի —Թարսուս— Ատանայի երկաթուղւոյն գործին հետ յարաբերութիւն ունեցող ազդեցիկ անձինք ոմանք դեկտ. 6 ին պիտի գումարին Լոնտոնի մէջ ընդ նախագահութեամբ Սըր. Թըրըլումփի Մեծահարուստ Դ.քսին։ Հինդկաստանի հետ գործ ունեցող նշանաւոր Անգլիացիք և ընդհանրապէս Միջերկրականի և Պարսկային Ծոցի միջեւ երկաթուղւոյ միջոցաւ հաղորդակցութեանց հաստատման կարեւորութիւն ընծայող անձինք բանախօսութիւններ պիտի ընեն այս գումարման մէջ։

Վերջին թղթաբերով Լոնտոնէն առնուած լրոյ նայելով, կ'ըսէ Մեծէէր, Սթարդալի յոնիական վաճառատունն՝ անդ. սնկոց վրայ ոչ թէ 11, այլ 6-7 շիլին հազիւ պիտի կրնայ տալ։ Անն յուսով թէ 11 շիլին պիտի կրնայ տալ, Սթարդալի թուղթերը կոտորներ եղած էին 100 էն 45-50 դեկչով, և այժմ անոնք ալ պիտի մնասուին։ Այս աղխուր լուրի վրայ, ուրիշ անսնկութիւնք ալ կ'սպասուին։ Իսկ Լոնտոնի և Մարսիլիոյ Նիքօրուլըս և եղբարք անուն յոնիական վաճառատան անսնկութեան վրայ նոր լուրեր չկան։ Այս վաճառատան բացը կը կարծուի մէկ միլիոնէն հինգ հարիւր հազար ֆրանք։

Արքունի փողերանոցին մէջ կատարուած զեղծումները քննելու համար կազմեալ մասնախումբը կը շարունակէ իւր քննութիւնները։ Թերճիման Հագիգաթ կ'ըսէ թէ այդ վարչութեան հինգտարուան հաշիւները քննելու համար ալ նոր մասնախումբ մը պիտի կազմուի։

Ծանուցած ենք արդէն թէ Վեհ. Սուլթանն Օսմանեան առեւտրական նաւային վարժարան մը հիմնել հըրամայած է։ Այս վարժարանի կազմակերպութիւնք պատրաստելու համար հաստատեալ յանձնաժողովն իւր աշխատութիւններն աւարտեց, որոշելով որ նոր վարժարանը բացուի Հէյպէլի կղզւոյն ծովային մեծ դպրոցի շէնքին մէկ մասին մէջ։ Աշակերտք գիշերօթիկ պիտի լինին։ Այս վարժարանի մէկ ճիւղն ալ Ազապ-Գաբուի կողմը պիտի հաստատուի ուր ցերեկոյ դասախօսութիւնք պիտի լինին, և Օսմանեան նաւապետներէն փափաքողք պիտի երթան անդ իրենց ուսումը աւարտել։ Վեհ. Սուլթանը յանձնաժողովոյ որոշումները վաւերացնելով անոնց գործադրութիւնն հրամայեց։

Սէթարիս փաշա աւարտեց ծովային Նախարարութեան պաշտօնատարաց և նիւթեղինաց վրայ սկսած տեղեկագիրն։ Այս տեղեկագիր գոհացուցիչ ցոյց կուտայ յիշեալ պաշտօնատան կացութիւնը։

Եւրոպական վերջին թերթերը կը ծանուցանեն թէ Բ. Դուռը մտադիր է բողոքել Լորտ Նորթպրուքի տեղեկագրին եղբակացութեանց դէմ, եթէ այն տեսակ հանգամանք մը ընծայեն Անգլիոյ կողմէ Եգիպտոսի գրաւման, որ երկրին տիրելու բնոյթին ստանան։ Այն պարագային մէջ որ Խտիւն երեք տարիէն աւելի պայմանաժամու գրաւման համաձայնութիւն տայ, Վեհ. Սուլթանն ի Պոլիս պիտի կոչէ եղեր ըԸ Թեւֆիք փաշա։

Կըսուի թէ Առողջապահական խորհրդոյ օտար անդամք երէկի նստին մէջ քարանթինաներու բոլորովին բարձումը պահանջեր են, բայց ժողովն որոշեր է որ առ այժմ միմիայն պայմանաժամերը նուազին, և բոլորովին բարձման խնդիրն յառաջիկայ չորեքշաբթի աւուր նստին մէջ նկատողութեան առնուի։

Կը յիշուի թէ անցեալներն ոմանց կողմէ ամբաստանութիւն եղած էր Տըպագրապետ Միհրան էֆէնտիի դէմ, թէ իրեն յանձնարարուած գրքերէն աւելի օրինակներ տպելով ի վաճառ կը հանէր։ Մեք ժամանակին յայտնած էինք արդէն թէ այս ամբաստանութիւնք բոլորովին անհիմն էին և չար զրպարտութիւն։ Խնդիրը Բերայի պատժական Ատենին առջեւ եկած լինելով, դատարանն յետ քննութեան, անպարտ հրատարակեց զՄիհրան էֆէնտի։

Գոհնըէէն կը գրեն թէ նոյեմբեր 14ին Տօնկօլա հասեր է Քարտումին կրօնաւոր մը, Հայր Տոմինիկ Վէնտուրինի՝ որ աւստրիական կառավարութեան կողմէ Օպէիտ կը ղրկուի, խնդրելու համար Մէհտիէն որ ազատ թողու այն Միսիոնարներն ու մայրապետները զորս գերի վարած է։ Հայր Տոմինիկ, որ լաւ ընդունելութիւն գտեր է Տօնկօլայի անգլիական իշխանութեանց կողմէ, իւր ձեռքն ունի արաբերէն գրուած յանձնարարական նամակ մը Դահիրէի աւստրիական հիւպատոսին կողմէ Մէհտիին ուղղեալ։

Եպարքոսական հրամանաւ ոստիկանութեան ամեն պաշտօնատարք իրենց ընտանեաց ուղղած նամակաց համար ո՛չ և է վճարք ազատ պիտի լինին այսուհետեւ։ Նմանապէս յիշեալ պաշտօնատարաց հասցէին ուղղեալ նամակաց համար ոչինչ պիտի վճարուի թղթթատարութեան։

Վանայ նախորդ կըթական քննիչ Բէսիմ Մէսթի էֆէնտի մայրաքաղաքս եկաւ։

Ըստ Թարիգի, Այտընի կուսակալ Հաճի Նաշիտ փաշա, որ իւր կուսակալութեան սահմանին մէջ պտոյտ մը կ'ընէր, վերադարձած է իւր պաշտօնատեղին. բայց այդ ուղեւորութեան միջոցին հոգնած և հիւանդացած լինելով, չկրնար պաշտօնին գլուխը դըտնուիլ։

Կրետէի մէջ հնագիտական խուզարկութիւնք կատարուելով, Այա Էլքա յոնիական եկեղեցւոյն որմերը գտնըւեր են, որոց վրայ 17 հազար տառերէ բաղկացեալ արձանագրութիւնք կը նշմարուին Զ. և Է. դարերէն մնացած։

Կը կարծուի թէ այս արձանագրութիւնք այն ժամանակի օրէնքներն են։

Ղամպարի, կանդեղի և նարգիլակի շիշեր, ըմպարաններու մէջ գործածուած սրուակներ, մեծ ու փոքր գաւաթներ, վերջապէս ամեն տեսակ ապակեղէններ շինող գործարան մը հիմնելու արտօնութիւն տրուեցաւ Օսմանեան հպատակ Միքօն Լէվի էֆէնտիի, տասնամեայ պայմանաժամու։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը գիր մ'ուղղելով արտաքին գործոց նախարարութեան, պատուիրեց որ այսուհետեւ գաւառական հիւպատոսաց պաշտօնը հաստատելէ առաջ, տեղեկութիւններ քաղէ անոնց վրայ։

Ռուսիոյ կայսրը Ս. Աղէքսանդր Նէվըսքիի պատուանշանի մեծ ժապաւէնն ընծայեց Աղէքսանդրիոյ Յունաց Պատրիարք Տ. Սոֆրոնիոսի։

Իզմիրի Ենթարսեալ լրագիրը կը գըրէ թէ առեւտրական և երկրագործական նախարարութեան կողմէ դաւառին կուսակալութեան ուղղեալ պաշտօնագիր մը կը ծանուցանէ թէ Մուսթաֆա Լութֆի էֆէնտիի արտօնութիւն տրուած է Պայանտըրի շրջակայները գտնուող ուրուաքարի (մետաղ ուսկից կը շինուին մատիտք) և արջնաքարի հանքերը բանեցնել։

Մայրաքաղաքիս Ֆրանսական դաղթականութեան երեւելիք, կիրակի օրն ի ժողով գումարուելով դեսպանատան մէջ, առեւտրական ներկայացուցիչ ընտրեցին զՊ. Թուզրի։

Բրիտանական կառավարութիւնք խնայողութեան պատճառաւ որոշած է նոր տարւոյ սկիզբէն չվճարել այլեւս տարեկան 600 ոսկւոյ գումարը զոր վեց ու կէս տարիէ հետէ կը վճարէր Կիպրոս կղզւոյն և Անգլիոյ միջեւ շարաթական կանոնաւոր թղթատարի մը երթեւեկութեան համար։

Թէպէտ մայրաքաղաքիս այլ և այլ կողմերն ամուսխի մթերանոցներն հետզհետէ բազմանալու վրայ են, այսու հանդերձ ժողովրդեան մեծ մասն ազատ չէ դժուարութիւններէ և յաճախ մնացուց կ'ենթարկի։ Այսպէս առջի օրն աղքատ մարդ մը Բերա՝ ածուխի մթերանոց մ'երթալով՝ հարիւր օխան 66 դրուշի սակարկութիւն կընէ և դրամը վճարելով ածուխն իւր տունը փոխադրել կուտայ։ Բայց հոն մեծ կը լինի իւր զարմանքն երբ կը տեսնէ թէ փոխանակ 100 օխայի՝ 100 քիլօյ ածուխ տուած էին իրեն, ուստի մթերանոց կը վերադառնայ և կը յայտնէ թէ եղած սակարկութեան հակառակ խաբած են զինքը, բայց չկրնար աւելի տուած դրամն ետ առնուլ։

Այս և նմանօրինակ դէպքերու վըրայ ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք։

Անցեալները Սելանիկի մէջ քանի մը վաճառականք բամբակի մանարան մը հաստատելու ձեռնարկած էին, բայց հակառակորդաց ոմանց մեքենայութեամբ՝ տեղական կառավարութիւնն արգիլած էր յիշեալ շինութիւնն։ Առեւտրական նախարարութիւնն այժմ հրամայած է թոյլատրել այդ մանարանի շինութեան շարունակութիւնը, պատուիրելով որ որ և է արգելք չյարուցանեն։

Սեբաստիոյ գաւառական լրագրին մէջ կը կարդանք.

«Սեբաստիոյ մէջ ժամանակէ մ'ի վեր կազմուած գողերու ընկերութեան մ'անդամներն, որք՝ զինեալ՝ գիշեր ատեն պատեր կը ծակէին և փականքներ կոտրելով տուներ կը կողոպտէին, անցեալ յունիս ամսոյ մէջ ձերբակալուած լինելով այժմ իրենց արժանաւոր պատիժն ընդունած են։ Այդ գողերէն Գարա Մէհէմմէտ և Սարգիս ու Սամիլ անուն երկու հայեր տասն տարի, և Ահմէտ, Ալի, Մէրիէլ և Տիւլէր Սարգիս անուն ուրիշ երկու հայեր վեց տարի բանտարկութեան դատապարտուած են. իսկ Բանայոթ անուն յոյն մ՝ իւր ընկերները մատնած լինելուն պատճառաւ՝ ազատ թողուեցաւ, երկու տարի ոստիկանութեան հսկողութեան ներքեւ մնալու պայմանաւ։»

Ադրիանուպոլսոյ Եվգաֆի հաշուակալ Նէճաթի պէյ ինչ ինչ խնդրոց վըրայ Եվգաֆի նախարարութենէն հրահանգներ ստանալու համար մայրաքաղաքս եկաւ։

Ցոյն լրագիրք կը պատմեն թէ Շիրայի մէջ Սթամաթիաս Բրոհիոս անուն Քիոսցի հարուստ վաճառական մը մեռեր է այս օրերս։ Հանգուցեալը 15,000,000 տրախմի (ֆրանք) դրամական հարըստութիւն թողեր է, բաց առեալ իւր անշարժ կալուածները։ Զաւակ չունենալով, իւր կտակագրին մէջ հարըստութիւնն հետեւեալ կերպիւ բաշխած է։

900,000 տրախմի իւր կնոջ, 150,000 ական տրախմի իւր եղբօրորդւոց իւրաքանչիւրին, 800,000 տրախմի իւր հայրենեաց, 600,000 տրախմի Շիրայի հիւանդանոցին, 400,000 տրախմի Շիրայի աղքատաց, 25,000ական տրախմի իւր ծառայից իւրաքանչիւրին, 40,000 տրախմի Տիկին Զիքոմալայի։

Իսկ իւր բոլոր անշարժ կալուածները հելլենական կառավարութեան կը թողու, որպէս զի անոնց հասոյթով աղքատ և որբ աղջիկներ օժտեն ու ամուսնացնեն։

Իզմիրի Ենթարսեալ լրագիրը կը պատմէ թէ Քօքլուճայէն չորս չարագործք նոյ. 29 ին բռնութեամբ առեւանգեր են գիւղացի մանկամարդ և գեղանի աղջիկ մը, որ իւր կրտսեր եղբօր հետ ձիթապտուղ քաղելու կերթար։ Ասոնք աղջիկը նախ կառք մը կը դնեն, բայց հազիւ քիչ մը տեղ կը յառաջանան, լխեռնը կը կոտրի և կը հարկադրին վար իջնել և քալելով երթալ։ Աղջիկը փրկութեան ուրիշ միջոց չեր գտներ, բայց եթէ բոլոր ուժովն աղաղակել. մօտակայ դաշտին մէջ աշխատող մի քանի թուրք մշակներ թէպէտ յօգնութիւն փութացին, բայց չարագործք սպառնացան զէնքով և հարկադրեցին զանոնք հեռանալ։ Ետքոյ իրենք ալ ձանձրանալով աղջկան ճիչերէն, քարահանքի մը մէջ գլորեցին զայն, որով խեղճին մարմինը մի քանի տեղէ վիրաւորեցաւ։ Առեւանգողք, ասով չյագենալով, նորէն վեր հանեցին իրենց զոհն և չարչարանօք մօտակայ տուն մը տարին, Պուճայի ճանապարհին վրայ։ Բարեբաղդաբար տան տիրուհին քաջասիրտ կին մը լինելով, դթաց աղջկան վրայ, խուց մը դրաւոյն և ինք՝ ատրճանակ ի ձեռին՝ հրամայեց առեւանգողներուն որ անմիջապէս հեռանան։ Նոյն պահուն աղջկան ազգականներէն մին ալ հասնելով, չարագործները վանեց և աղջիկը ծնողացը դարձուց։

Չարագործք կը փնտռուին ոստիկանութեան կողմէ։

Պ. Պերժէի գալստեան լուրը կանխահաս է։ Մօնիթէօր, որ գրած էր զայն առաջին անգամ, կ'ըսէ այժմ թէ Ֆրանսացի ելմտագէտը մինչեւ երէկ մեկնած չէր տակաւին Փարիզէն։

Բերայի ոստիկանութեան քանտէն փախչելէ յետոյ Օտեսայի մէջ Ռուսիոյ դրամատունէն ահագին գումար մը և թանկագին քարեր գողցած լինելու ամբաստանութեան ներքեւ գտնուող Սարը Բանայոթի վրայէն ելած ապամանդները Ռուսիոյ դեսպանատան կողմէ պաշտօնապէս ուղղուած, եւ միանգամայն խնդրուած լինելով որ Բանայոթն եւս ձերբակալուի, ոստիկանութիւնը կիրակի գիշեր Բերայի մէջ քանի մը տուներ կոխեց, բայց չկրցաւ գտնել զայն։

Երէկ գիշեր ժամ մէկին միջոցներն Երհեստից վարժարանի գործաւորներէն Եուվան անուն անձ մը Պին–պիր–տիրէկէն անցած ատեն շատոյ ի վեր աւերակ մնացած ծակէ մը վար իյնալով ծանրապէս վիրաւորեցաւ. գիշերապահն հազիւ քանի մը ժամ յետոյ լսելով խեղճին աղաղակներն իմացուց ոստիկանութեան, որ անմիջապէս հասաւ ազատեց զայն, բայց մահամերձ վիճակի մէջ։

Խասգիւղի մէջ ջաղացպան Գոսթի եւ նաւարամաճառ Վասիլ անուն երկու յոյն իրենք զիրենք կախեր են։

Գոհութեամբ կը ծանուցուի Նէւ-Եօրք ապահովական ընկերութեան մէկ բարեգործութիւնը։ Կ. Պոլսոյ «Հիւանդապահաց Ընկերութեան» Գործադիր ժողովոյ անդամներէն մին՝ Պ. Ֆ. Սմայթ ծանուցած լինելով Նէւ-Եօրք ընկերութեան Թուրքիոյ գործակատար Պ. Ա. Սքէֆի թէ «Հիւանդապահաց Ընկերութիւնը» դրամական տագնապալից վիճակի մէջ կը գտնուի և ստիպողաբար օգնութեանց կը կարօտի, Պ. Սքէֆ օգուտ քաղեց վերոյգրեալ ընկերութեան Քէնչին ի Պոլիս ներկայութենէն, և բացատրելէ յետոյ իրաց կացութիւնն, անոր հետ խորհրդակցելով 75 ոսկւոյ չէք մը ղրկեց «Հիւանդապահաց Ընկերութեան» գործադիր ժողովոյ քարտուղարին։

Պոլսոյ բոլոր ապահովական գործակալութիւնք գիտեն թէ ինչ առաւելութիւն կայ լաւ հիւանդապահներ ունենալու մէջ. գոհութեամբ կը լսուի թէ վերոյգրեալ նուէրը մեծապէս պիտի նպաստէ ապահովելու այն նպատակ, զոր ընկերութիւնն ի նկատ ունէր երբ որոշեց Անգլիայէն հիւանդապահներ բերել տալ։

Իւր վերջին նստին մէջ, Գործադիր ժողովն զգալի կերպով իջուցած է թոշակներն, այնպէս որ նուիրատուութիւնք բոլորովին անհրաժեշտ դարձած են Ընկերութեան գոյութեան և անոր ծախքերն հոգալու համար. պէտք է յուսալ թէ վերոյգրեալ բարի գործն իբր օրինակ պիտի ծառայէ ուրիշ ապահովական ընկերութեանց։

«Հիւանդապահաց Ընկերութեան» Գործադիր ժողովը վերջերս ի նիստ գումարելով ընդ նախագահութեամբ Տիկին Օբրիանէի, որ մեծապէս կը համակրի Ընկերութեան յաջողութեան։ Այս նստին մէջ կարդացուեցաւ հանրածանօթ բժշկի մը մէկ նամակն, յորում լաւ կերպով կը խօսէր իւր հրամանոց ներքեւ գտնուող երկու հիւանդապահաց օրինակելի վարմանց և այն անձնուիրութեան վրայ, զոր ցոյց կուտան իրենց խնամոց յանձնուած հիւանդներուն։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՆՔԱ
ԱԶԴ

Այն անձինք՝ որ Օսմանեան Կայսերական Դանքային կողմէ երբ Հանրային Պարտուց Դ. Սէրիի միացեալ արժէթուղթ տրուած թիւ 1էն մինչեւ 155 առժամեայ անդորրագիրներ ունին, կը հրաւիրուին առաջիկայ հինգշաբթի ժամը 11էն սկսեալ վերոյգրեալ անդորրագիրները ներկայացնել Օսմանեան Կայսերական Դանքայի դրամենեկեաց երկուշաբթի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի, և հինգշաբթի օրերն առաւօտեան ժամ 10էն մինչեւ 2, ի փոխարէն ընդունելու համար իրենց ինկած Միացեալ արժէթուղթերը։

Այս օրերէն զատ ուրիշ ատեն փոխանակութիւն տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԾԵՐԱԿՈՅՏ ԵՒ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Փարիզ, 9 դեկտ.

Երեսփոխանական ժողովն ընդունեց Ծերակուտի ընտրութեան վերաբերեալ նոր ծրագիրն այն փոփոխութեամբք զորս Ծերակոյտը մուծած էր անոր մէջ։

Այս ծրագրին համեմատ, ծերակուտական ընտրութիւնք պիտի կատարուին յառաջիկայ յունվար 26ին։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Աթէնք, 9 դեկտ.

Հելլենօ-գերմանական առեւտրական դաշնագիրը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնախմբին տեղեկագիրն ընդունելութիւն կ'եզրակացնէ։

Պ. Թրիքուբիս, վերջին փոխառութեան արդեանց վրայ հարցման մը պատասխանելով, ըսաւ թէ միայն 100,000 բաժնեթուղթ ստորագրուած են, բայց թէ այս արդիւնք չպիտի արգելու թղթադրամոց բունի ընթացքին դադարումը։

Պ. Սոթիրոբուլոյ բուռն կերպիւ յարձակեցաւ ընդդէմ Պ. Թրիքուբիսի ելմտական աշխարհավարութեան, զոր պատճառ կը համարի փոխառութեան անյաջողութեան։

Պ. Թրիքուբիս մերժեց պատասխանել Պ. Սոթիրոբուլոյի (Ծափահարութիւնք)։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԲՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 28 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամսու Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110
3 » » » (վճակնին)	109 3/8
» Բարիզի » (պանքայի)	22 95
» » » (վճակնին)	23 2 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ ... ղ՚ահ.	9 8
Զօրսային գոցուելէն վերջը »	9 7 1/2
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ »	9 9
Բարձրագոյն գին »	9 9
Նուազագոյն »	9 8 1/2
Կէս օրին »	9 9
Իւնիֆիէ Եգիպտական (Գ. Կ.)	69 25
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	69 30
Բերայի մէջ	— —
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	70 10
Կէս օրին	70 10
Հէվալէսիզ	20
Բէքօր գօնսօլիտէի	—
» իւնիֆիէի	—
Փոխառութիւն 1863 ...ֆր.	77
» 1865	58
» 1869	38
» 1873	46

[illegible]

որոյ պարունակութեան համեմատ Թուրքիոյ ազգային հաստատութեանց վերաբերեալ բաժինները նշանակող պաշտօնագիր մ'ալ ի Պատրիարքարան հասած է կտակակատարաց կողմէ, որ Խառն ժողովոյ պիտի ներկայացուի ի նկատառումն։

Յանուն մարդասիրին Աստուծոյ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ,

Ա.—Ես Սարգիս Արքեպիսկոպոս Հասան-Ջալալեանց՝ Միաբան Սրբոյ վանիցն Էջմիածնի, ծնեալ ի Թուականիս փրկչական 1810 յԱրցախ գաւառի ի գիւղն Եղինդ, ծառայեալ եմ Ազգիս Հայոց խմբանն զամս յիսուն, մանաւանդ յաւուրս Երջանկայիշատակ Հայրապետին ամենայն Հայոց Տեառն Ներսէսի Ե. Աշտարակեցւոյ, Հոգեւոր ծնողին իմոյ, և մինչեւ ցայժմ ի յաւելուածոց ռոճկիս գանձեալ եմ վքսան և հինգ հազար րուբլիս արծաթոյ, որ դտանի յարքունի պրիկազն Տփղիսոյ և զոր ահա մատուցանեմ ի սեղան փառաց և բարօրութեան ապագայ սերնդեան Ազգիս Հայոց Լուսաւորչականաց հիմնելով ի վերայ 1015 յօդուածոյ, Առաջնոյ մասին մետասաներորդ հատորոյ օրինաց Ռուսաց տէրութեան, որով սուեալ լինի Միաբանից Սրբոյ Էջմիածնի զիրաւունս կտակելոյ զգոյս իւրեանց յօգուտ Աստուածահաճոյ գործոց։

Բ.—Յանձն առնեմ սիրելի բարեկամացս իմոց՝ Տփխիսեցի ազնուական Աղեքսանդրի Ղազարեան Թահիրեանց, և ազնուական Պօղոսի Օբէլեան Գուրգէն-Բէկեանց և ազգականին իմոյ Մխիթարայ Հասան-Ջալալեանց, զի ի միասին ընդ որդեգրին իմոյ Նիկողայոսի Տէր Յակոբեանց զկնի մահուան իմոյ առաքեսցեն զիսկական կտակագիրս այս ընդ նմին և զմուրհակագիրն դրամոց ի Ճեմարանն Լազարեանց արեւելեան լեզուաց, որ ի Մոսկով, առ ի պահպանել զայն ի գանձարանի Ճեմարանին, իսկ զօրինակս նորին առաքեսցեն ի քաղաքս կամ ի վանորեայս ուրանօր կառուցանելոց են ի ներքոյ յիշեալ ուսումնարանքն և տպագրութեամբ եւս հրատարակեսցեն ի գիտութիւն հասարակաց։

Գ.—Խնամատարութիւն վասն ամբողջութեան դրամագլխոյն և պահպանութեան նորա, նոյնպէս և տոկոսեացն պատկանի կառավարութեան յիշեալ Ճեմարանին, որ պարտի զդրամագլուխն թողուլ անշարժ կամ ի յիշեալ պրիկազն Տփխիսոյ կամ յարքունական բանկն տէրութեան Ռուսաց և կամ յայլ ապահով տեղիս հարիւր քան և հինգ ամեայ ժամանակաւ, յորում ժամանակի ըստ [illegible]

խոյ, վկէս մասն Տրապիզոնի և զմի մասն Աղէքսանդրապոլի, զի հիմնեսցեն և կառավարեսցեն շարունակ յանուն իմ զմի մի ուսումնարանս վասն կրթութեան մանկանց։ Յայսոսիկ քաղաքական ուսումնարանս կարեն դաստիարակիլ անխտիր ամենեքեան առանց զանազանութեան ազգի և դաւանութեան։ Զերկու մասն տացէ Ազգային Վարչութեան Հայոց Կ. Պոլսոյ, զմի մասն ազգային կառավարութեան Հայոց Զմիւռնիոյ, զի ընդ ուսումնարանի այնր քաղաքի կառավարեսցի և ուսումնարանն Մագնիսայի զմի մասն ազգային կառավարութեան Կարնոյ, այն է Արզրումայ, զմի մասն ազգային կառավարութեան Վանայ և զմի մասն ազգային կառավարութեան Ուլնիոյ, որ ի Զէյթուն, զի հիմնեսցեն և կառավարեսցեն շարունակ յանուն իմ զմի մի ազգային ուսումնարանս վասն դաստիարակութեան զաւակաց Ազգիս Հայոց։ Զկէս մասն տացէ Հոգեւոր իշխանութեան Հայոց Նոր Ջուղայու, որ յԻսպահան, և զկէս մասն Թավրիզ քաղաքի վասն հիմնելոյ անդ և կառավարելոյ յանուն իմ զմի մի ազգային ուսումնարանս ի դաստիարակութիւն զաւակաց Ազգիս Հայոց։

Զ.— Եթէ բաժանումն տոկոսեաց յիւրաքանչիւր ամի ծանր թուեսցի կառավարութեան Ճեմարանին Լազարեանց, կարէ և եթ յայտնել իւրաքանչիւրոց զի նոքա կարգեսցեն ինքեանց գործակալս եւ ի ձեռս նոցա ստասցեն ուղղակի ի բանկէն յիւրաքանչիւր ամի զնշանակեալ մասն իւրեանց տոկոսեաց։ Բայց եթէ յարատեւութիւն Ճեմարանիս Լազարեանց երբ եւ իցէ դադարեսցի, յայնժամ լիակատար տէր և կտակակատարք կտակիս եղիցին Կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց եւ Պատրիարքքն Հայոց Երուսաղէմի եւ Կ. Պոլսոյ ի միասին։

Է.— Առարկայք ուսման, ուղղութիւն և նպատակ ուսումնարանաց կառուցանելեաց յանուն իմ և այլ ամենայն ուսումնական բարեկարգութիւնք որոշեսցին ըստ հանգամանաց ժամանակին և հարկաւորութեան։

Ը.— Հարկ է ուսուցանել հիմնաւորապէս զգրաբառ բուն լեզուն Ազգիս Հայոց յուսումնարանս ժառանգաւորաց։

Թ.— Զտարեկան հաշիւս իւրեանց ուսումնարանք պարտին անխափան յիւրաքանչիւր ամի տպագրութեամբ հրատարակել ի գիտութիւն Ազգիս։

Ժ.— Իւրաքանչիւր քաղաք կամ վանք պարտի հոգ տանիլ, զի ուսումնարանն իւր մնասցէ հաստատուն և անխափան. և եթէ խափանեսցի մի ի նոցանէ, յայնժամ Ծայրագոյն Կաթողիկոսն ամենայն Հայոց համաձայնութեամբ Սրբազան Պատրիարքացն Հայոց Երուսաղէմի և Կ. Պոլսոյ ունի զիրաւունս զարձուցանել զբաժին այնր ուսումնարանի յայլ քաղաք կամ վանք, ուր հարկաւոր գոյցէ գոյութիւն ժառանգաւորաց կամ քաղաքական ուսումնարանի Ազգիս Հայոց։

ԺԱ.— Իւրաքանչիւր ուսումնարան կամ դպրոց կառուցեալ յանուն իմ պարտի ըստ ներելոյ հանգամանաց և արդեանց ընդունել և դաստիարակել ձրիաբար նաեւ գիշերօթիկ աշակերտս, բանալ զտպարան, հրատարակել զլրագիր և ի լոյս ընծայել զգրչամատեանս արդի և նախնի մատենագրաց, մանաւանդ զայնպիսիս որք հային ի ջատագովութիւն դաւանութեան Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ։

ԺԲ.— Յայսոսիկ ուսումնարանս ի թիւս ձրիաթոշակ որդեգրաց ունին զիրաւունս անխափան դաստիարակել հինգ աշակերտք յորդւոց ազգականաց իմոց Հասան-Ջալալեանց, ուր եւ ինքեանք կամեսցին. իսկ ի յիշեալ Համալսարանին Մոսկուայի դաստիարակեսցին անխափան մի կամ երկու ուսանողք յորդւոց ազգականաց իմոց Հասան-Ջալալեանց։

ԺԳ.— Ի ամին կտակի յիշեալ քսան և հինգ հազար րուբլի դրամն, որպէս ի վեր անդր յիշեցաք, գտանի յարքունի պրիկազն Տփխիսոյ, իսկ մուրհակն նորին առ որդեգիրն իմ Նիկողայոս Տէր Յակոբեանց։

ԺԴ.— Եթէ Ճեմարանն Լազարեանց այժմէն իսկ հրաժարեսցի յընդունելոյ և ի կատարելոյ զկտակս զայս, յայնժամ կտակակատարքն իմ կարեն տնօրինել եւ դնել զդրամագլուխն ի բանկն Ռուսաց, Անգղիացւոց և կամ այլ հաստատուն տէրութեանց եւ զմուրհակ նորին առաքել ի Ս. Աթոռն Երուսաղէմի ի պահպանութիւն. իսկ զպարտաւորութիւնս խնամ տանելոյ եւ պահպանութեան եւ աճման դրամագլխոյն տոկոսեօք, որպէս եւ զգործադրութիւն կտակիս, ի լրանալ որոշեալ ժամանակին յանձն առնեմ միաբանական հոգատարութեան Ծայրագոյն Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց եւ Սրբազան Պատրիարքացն Հայոց Երուսաղէմի եւ Կ. Պոլսոյ։

ԺԵ.— Զկտակս զայս արարի առասիկ ի կատարեալ առողջ դատողութեանս եւ յիշողութեանս, խմով յօժարական ընտրողութեամբս եւ խղճական համոզմամբս ի սէր Ազգիս Հայոց։ Իսկ կատարումն գրելոյս ի ամին շնորհեսցէ ինքն բարերարն Աստուած, որ սիրողն է ամենայն բարեաց եւ բարերարութեանց, ամէն։

Ի 28 Մայիսի 1878 ամի
Ի քաղաքն Տփխիս

Պատճէնս այս համեմատ է ընդ իսկականին, և ի վերայ իսկականին ստորագրեալ կան վկայք բազում վաւերացուցեալ խմով ստորագրութեամբ և կնքով և հաստատեալ դրոշմամբ արքունի կնքոյ։

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍԱՐԳԻՍ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ԿԱՐԻՆ

Նոյեմբեր 16.—Կայսերական շնորհի արժանացեալ հայ բանտարկեալներէն չորս անձ եւս ազատ թողուեցան ամսոյս 14էն. այդ անձինք են,

Գալուստ Ղարաքէլլեան Կարնեցի, կլայեգործ։

Գալուստ Ժամկոչեան Զիթօղցի, վարժապետ։

Յովհաննէս Վարդանեան Կարնեցի, կօշկակար։

Շաւարշ Յովհաննէսեան Կարնեցի, դերձակ։

Ասոնք վեց տարուան դատապարտուած լինելով՝ երկու երրորդի ներման շնորհք վայելեցին և երկու տարին լրացնելով արձակուեցան։ Տարիները արաբական ամսով կը հաշուէին բանտարկելոց համար, և քանի մը աւուրց տարբերութիւնն ալ դատական ծախուց վճարման խնդրով անցաւ, մինչեւ որ անկարողութիւննին վկայուելով ազատ թողուեցան երաշխաւորութեան ներքեւ։

Ցառաջագոյն 31 էին արձակեալք, և այժմ եղան 35. Մնացեալ հինգ դատապարտեալներէն մին եօթն տարուան դատապարտուած լինելով՝ չորս ամիսէ ազատութիւն կ'ատենայ, իսկ տասը տարուան դատապարտուած երկու անձանց նկատմամբ վերջին որոշում մը կը սպասուի տակաւին։

—Քանի մի հայազգի դրամատէրք, որոց ներկայացուցիչ է Պ. Պետրոս Մըլնացականեան և գործադիր Պ. Արտեմ Կարախեան, Դերջան գաւառակի Բիւլք գիւղի մօտ եղող նաւթի ակնը քննելու հրաման ընդունեցան կուսակալութենէն և գործոց ձեռնարկելու համար օր առաջ մեկնեցան առատ Բագուցի նաւթի վարպետներով և գործիքներով։ Բիւլքի ակնը շատ ընտիր և առատ կը կարծուի։ Ուրիշ նաւթի ակն մ'ալ Վարդովայ մօտերը երեւցած կ'ըսուի։

—Միացեալ ընկերութեանց Տաւրոսի վարժարանաց փոխ-տեսուչ Աւետիս էֆէնտի Քաջբերունի երէկ Մուշէ հասնելով այսօր կը մեկնի յերզնկա իւր ընտանեաց այցելելու և անտի պիտի մեկնի ի Բղի, որ է փոխտեսչութեան կեդրոնատեղին։ Ա. Քաջբերունի էֆէնտի Մշոյ մէջ սահմանած օգնականութեան պաշտօնովը կատարեալ վստահութեան արժանացած լինելով, այս նոր պաշտաման կոչուեցաւ, յորում մեծապէս օգտակար պիտի լինի անշուշտ Տաւրոսի վարժարանաց։

—Ձմեռը եկաւ։ Երկուշաբթի գիշեր ձիւնել սկսաւ, և թէպէտ երէկ բաւական տաք արեւ մը ունեցանք, սակայն ձիւնք չվերցաւ։ Կերեւի թէ այս ձմեռնային հաստատուն ձիւնն է, որ մինչեւ ապրիլի վերջերը սպիտակափայլ կը ծածկէ լեռներն ու դաշտերը, երդիքն ու փողոցները։

—Վսեմ. Կուսակալն հրաման յղեց յՄլաշկերտ որ անցայլի պակասութեան համար բանտարկեալ 139 մեծցի հայերն ազատ թողուին և իրենցմէ պահանջեալ տուգանքն ալ ներեց։

ՄՈՒՇ

Նոյեմբեր 13—Արժ. Սահակ Վ. Այվատեան մեկնեցաւ քաղաքէս երթալ ի Բաղէշ, ուր կոչուած է իբր վանահայր Խնդրակատար Ս. Աստուածածին վանուց և տեսուչ նոր բացուելու վարժարանին։

—Ս. Կարապետի մէջ կ'սպասեն բացակայ միաբանից որպէս զի ըստ հրահանգին ընդհանուր ժողով գումարեն և առժամեայ վանահայրութեան համար երեք ընտրելներ ցոյց տան։

ԲԱՂԷՇ

Նոյեմբեր 14.— Ս. Պատրիարքի մահագուժը պաշտօնական հեռագրաւ տեղւոյս առաջնորդարանին հաղորդուած չլինելով՝ «Արեւելք»էն իմանալով անմիջապէս Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը Խառն ժողովն ի նիստ հրաւիրեց և որոշեց ծանուցագրով գուժել քաղաքիս բոլոր եկեղեցեաց պատուիրելով որ հոգեհանգստեան աղօթք կարդացուի, ինչպէս որ տեղի ունեցաւ անցեալ կիրակի։ Խնդրակատար Ս. Աստուածածնայ վանուց նորընտիր վանահայր Գեր. Տ. Սահակ վարդապետ Այվատեան ժամանած լինելով աստ, Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ հոգեհանգստեան կարգը կատարեց և ազդու ու արտասուաշ դամբանական մը խօսեցաւ։

—Գեր. Տ. Սահակ վարդապետ ընդունեց իրեն առաջարկուած պաշտօնն՝ այն պայմանաւ որ Գաւ. Ազգ. Վարչութեան Խառն ժողովն՝ ըստ իւր որոշման՝ Խնդրակատարի պարտքն անմիջապէս վճարելով խոստացեալ վարժարանն բացուի։ Ժողովն խոստացաւ և որոշեց որ առաջիկայ կիրակի յիշեալ վանուց տաճարին մէջ հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատուցանէ։

—Մշոյ Ս. Կարապետի վանքն երկար տարիներէ ի վեր բարի սովորութիւն մ'ունէր, այն էր վանքի ստացուածքներէն ամենաթանկագիններն և ականակուռ զարդերն օրինաւոր արկղի մը մէջ ամփոփել և պահել։ Խրիմեան Ամեն. Սրբազան Հայրիկն իւր վանահայրութեան միջոցին երբ Պատրիարք կ'ընտրուի, վանքէն չմեկնած ի ներկայութեան վանքի միաբանից կը բանայ այդ արկղը և մէջն գտնուածներն բոլորն ալ համրանքով ու կշիռքով երկու օրինակ կը գրէ. մին իւր քովը կը պահէ վաւերացեալ և միւսն արկղին մէջ կը դնէ նոյնպէս կնիքներով վաւերացեալ, և մնացեալն ալ իւր և չորս վարդապետաց կնիքներով կնքելով վերբոլին կը հրամայէ պահել խնամով։ Կը կարծուի թէ այդ անօթներ ութէն տասը հազար լիրայի արժէք ունին։

Անցեալ կուսակցական խռովութեանց միջոցին կը կասկածուի թէ, Ցոլոր վարդապետ Քաջունի բանալով այդ արկղը իւր բաժինն կը վերցնէ և շնորհիւ այդ գումարի Փոխ-վանահայր կ'ընտրուի։ Միաբանութիւնն այդ կասկած փարատելու համար կըսէ թէ Խրիմեան Ամեն. Հայրիկ օրերս պիտի գայ և անշուշտ պիտի բանայ իւր կնքած արկղն. այժմ առնուած ուրիշ տեղեկութիւններէն կը յայտնուի թէ այդ արկղը բոլորովին անյայտ եղեր է վանքէն. կեդրոնի կը թողումք մնացածն։

—Քանի օրէ ի վեր Վսեմ. Կուսակալի որդի Լէֆիկ պէյի հարսանեաց հանդէսն սկսած է կատարուիլ։ Հայ ազգէն հրաւիրուած են Վսեմ. Աւետիս էֆէնտի և Աղաճան էֆէնտի։

ՋՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ կարող պիտի լինի մեքենայով ջուր մատակարարել ի ԲԵՐԱ, ԿԱԼԱԹԱ և ՎՈՍՓՈՐԻ գիւղերը մինչև ԵԷՆԻՄԱՀԱԼԼԷ, 1884 տարւոյ լրանալէն առաջ։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեանց գրասենեակները կը գտնուին Բերա Թէբէ-Պաշի փողոց, թիւ 45, և Ղալաթիա Վոյվոտա փողոց, թիւ 14։

Բաժանորդագրութիւնք մէկ տարւոյ համար կը լինին և եռամսեիւ կը վճարուին։

Կարելի է բաժանորդագրել հետևեալ երեք կերպով.

1.— ԿՇՌՈՎ ՎՐԱՅ, որով տանը մէջ ջրամբար մը կամ ծորակ մը կը հաստատուի և 24 ժամը մի անգամ որոշեալ քանակութեամբ ջուր կը տրուի։ Օրը 165 օխայ ջրի համար եռամսէին նուազագոյն գինն է 62 1/2 ղրուշ ոսկի դրամ։

2.— ՀԱՇՒՈՅ ՎՐԱՅ, տրուած ջրերին քանակութիւնը կը չափուի մասնաւոր գործիքով և իւրաքանչիւր խորանարդ մեգր ջրերի (1000 օխա) համար կը վճարուի 4 ղրուշ ոսկի դրամ։ Այս գին բարձրագոյնն է. աւելի մեծ քանակութեամբ ջուր սպառող բաժանորդաց համար գիները երթալով կը նուազին։ Օրը 165 օխայ ջրի համար եռամսէին նուազագոյն գինն է 62 1/2 ղրշ. ոսկի դրամ։

3.— ԸՍՏ ՀԱՃՈՅՍ (այլեւայլ մասնաւոր պարագայից մէջ)։ Այս եղանակ բաժանորդագրութեամբ, տրուած ջրերին քանակութիւնը չհաշուիր, այլ կը չափուի և կը վճարուի տան բնակչաց թուոյն համեմատ։

Վեց անձանց համար եռամսէի գինն է 75 ղրուշ ոսկի դրամ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅՄԱՆՔ

Խողովակները, ջրերին քանակութիւնը չափող գործիքը և սոցին համար տան մէջ հարկ եղած այլեւայլ շինութիւնները բաժանորդին հաշւոյն են։

Եթէ բաժանորդք ուզեն, Ընկերութիւնը կրնայ դիւրութիւններ ընծայել իրենց՝ վարձու տալով խողովակները կամ չափող գործիքը, և կամ ծախուց մաս առ մաս վճարումն ընդունելով։ Բաց աստի, բաժանորդն ազատ է իւր տան մէջ արդէն գտնուած շինութիւնները գործածել։

Ընկերութեան, ինչպէս նաեւ Թաղապետական շրջանակներու գրասենեկաց մէջ կը գտնուին պայմանագրութեան օրինակներ թուրքերէն, փրանսերէն, հայերէն և յունարէն լեզուաւ։

Բաժանորդ գրուիլ ուզող անձինք կրնան թղթատարական տոմս մը ղրկել առ,

Մ. ԲԷՌԷ
Ընդհանուր տեսուչ

Կամ առ Տնօրէնութիւնն, Թէփէ-Պաշի փողոց թիւ 45։

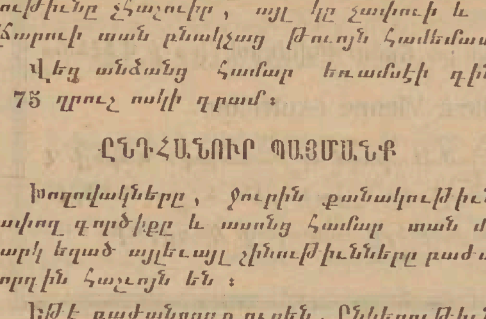

GRANDS MAGASINS DU
Printemps
NOUVEAUTÉS
PARIS
Vient de Paraître
le magnifique Catalogue général illustré, contenant plus de 450 Gravures des nouveaux Modèles pour la Saison
Hiver 1884-85
Envoi gratis et franco sur demande affranchie adressée à
MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS
Sont également envoyés FRANCO, les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du Printemps.
Expéditions dans tous les Pays du Monde.
INTERPRÈTES ET CORRESPONDANCE EN TOUTES LANGUES

ՕԳՈՒՏ ՔԱՂԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Օ ԳԱՄԷԼԻՍ.

Հաճօբուլոյ անցք, թիւ 8

Նկատելով որ դեռ աւարտած չեն աշխատութիւններն իւր նոր վաճառատեղւոյն ի Մեծ-փողոցն Բերայի թիւ 194, Օ ԳԱՄԷԼԻՍ վաճառատունն հարկադրեալ է տակաւին մնալ իւր նախկին վաճառատեղին

ի Հաճօբուլոյ անցք, թիւ 8,

և անդ շարունակել իւր ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ մինչեւ դեկտեմբեր 25, որպէս զի իւր յարգոյ յաճախորդները կարենան այս ԱՌԻԹԷՆ օգուտ քաղել ԿԱՂԱՆԴի առթիւ իրենց պէտք ունեցածը գնելու համար։

Ասպրանաց ԱԺԱՆ ԳԻՆԸ արդէն յաճախորդաց կողմէ հաստատուած է։ Օ ԳԱՄԷԼԻՍ վաճառատունը կը հաւատէ հասարակութեան թէ այս անգամ իւր ապրանքներն յոյժ գոհացուցիչ և գիներն եւս առաւել աժան են։

Օ ԳԱՄԷԼԻՍ.

ԾԱՂԻԿ

ԱՐԴԻ ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

[illegible]

Ի պէտս վարժարանաց

ՄԱՍՆ Բ.

ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՅ Ե. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Մայրենի լեզուի և գրականութեան ուսուցման համար պատրաստուած հաւաքածոյս այս Բ. մասին մէջ նշանաւոր գրական հատուածներ կան, որք ճաշակի կրթութեան համար գերազանց ուսուցիչ կրնան ըլլալ։ Մասնաւորապէս ուշադրութեան արժանի են Վսեմ. Գ. Օտեանի աքանչելի գրուածները, Գեր. Ղեւոնդ Ալիշանի և Գեր. Խորէն Նար-պէյ սրբազանի [illegible] քերթուածոց բաղդատութիւնը, Գեր. Գ. Վ. Սրուանձտեանցի, Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի և ուրիշ նշանաւոր հեղինակաց ընտիր գրուածները խնամով բացատրուած։

Կը ծախուի Յ. Գափաֆեան և Վ. Մարգարեան գրատուններ նաեւ ամեն Հայ գրավաճառաց քով՝ ի գին 8 ղրուշ։

ԿԱՂԱՆԴ 1885Ի

Դպրոցական նուէրի համար աժան գներով կրօնական պատկեր ուզողները պէտք է դիմեն ի կեդրոնատեղին

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

Ա. Մ. ԳԱՐԻՊԵԱՆ

Թիւ 10, ՆԻՒՔՍԷՔ-ԳԱԼՏԸՐԸՄ, 10 Թիւ

ՂԱԼԱԹԻԱ, Կ. ՊՈԼԻՍ

Ուր գաւառաց ուղղակի յանձնարարութիւններն ալ կը կատարուին, ստակը կանխիկ ընդունելով։

2—15

ՈՒԼՆԻԱ ԿԱՄ ԶԷՅԹՈՒՆ

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԱՒԱՆ Ի ԿԻԼԻԿԻԱ

ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ, ԿԵՆՍԱԿԱՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ

Գրեց

Յ. Յ. Ալլահվէրտեան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մասն Ա.—Դիրք, Շէնք, Թիւ բնակաց, Եկեղեցիք, Վարժարանք, Վանորայք։

Մասն Բ.—Ծնունդ և Մկրտութիւն, Անուանք, Հագուստք, Տնական կարասիք և կեանք, Ուտեստք, Լուացարարութիւն լաթեղինաց և Մաքրութիւն մարմնոյ, Բարոյք, Կրօնական և բարոյական հանգամանք, Ազգային կեանք, Ընկերութիւնք, Երկրագործութիւն, Արմտիք, Բոյսք, Կենդանիք, Գաղղիական ախտ, Դեղք, Հիւանդութիւն և Մահ, Հանդէս թաղման։

Մասն Գ.—Աւելորդապաշտութիւնք, Օրհնութիւնք կամ Բարեմաղթութիւնք, Անէծք, Երդմունք, Վրէժխնդրութիւնք, Առակք, Ցանցաւոր զրոյցք, Պատմութիւնք, Աստեղանունք, Հանելուկք, Տէրունական աղօթք Զէյթունցւոց։

Բառք — Գործածականք, գիտականք, երկրագործականք, և բուսաբանականք։

Արամեան մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս եկած լինելով՝ կը վաճառի ամեն գրավաճառաց քով ի գին 10 դահեկանի։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս մեծ չուկայ Զուխաճի խանի դէմ Վարագճը խանը։

Վաճառեալ 30 հատի գինն հեղինակին կողմանէ նուիրեալ է Զէյթունի հրկիզելոց։

Զէյթունի վրայ հրատարակութեան մը պէտքն ցարդ յոյժ զգալի էր. հետեւաբար, առաջին անգամն ըլլալով այսպիսի ընդարձակ գրքի մը հրատարակութիւնն՝ կը յանձնարարեմք զայն ամենայն հասարակութեան, յորմէ թէ՛ հնաքրքիր ընթերցողն, թէ՛ բանասէրն և թէ՛ գիտունն միանգամայն կարեն օգտիլ։

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
287 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

Ապահովադրեալք միայն տէր են երաշխաւորեալ դրամագլխոյն և ընկերութեան բոլոր շահերուն

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Հ. ՍՔԷՅՖ
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԿԱԼԱԹԱ, ՀԱԼԱՃԵԱՆ ԽԱՆ

ԳՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ ՏԸ ՖՐԱՆՍ

ՇՐՋԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

3 % ՏՈԿՈՍ ԲԵՐՈՂ 500 ՖՐԱՆՔՆՈՑ

600,000 ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲՔ

ԱՐՏՕՆԵԱԼ ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԵՒ ՎՃԱՐԵԼԻ ՄԻՆՉԵՒ 56 ՏԱՐԻ

Ամէն ոք այսօր կը ճանչէ անհուն յաջողութիւնն մեր շրջաբերութեան, որ տեղի ունեցաւ անցեալ հոկտեմբեր ամսոյ 14ին։ Շրջաբերութեան հանուած 600,000 արժէթղթոց 2,700,098ն խնդրուած են 309,210 անձերէ։

Հասարակութեան այս ընդունելութիւնն արդէն յառաջագոյն գուշակուած է, ի նկատ առնլով այն արժէթղթոց ընծայած անժխտելի ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆՆ, և բացառիկ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ու ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ։ Այս արժէթղթոց վաճառումն հետևեալ պայմաններով կը կատարուի․

ԳԻՆ ՎԱՃԱՌՄԱՆ 465 ՖՐԱՆՔ

Վճարելի	25	Ֆրանք	ստորագրելու ատեն, այսինքն անմիջապէս
	40	»	արժէթղթոց յանձնման ատեն, այսինքն 1884 դեկտեմբեր 18/30էն մինչև 1885 յունվար 18/30։
	50	»	1885 փետրվար 15էն 28
	50	»	1885 օգոստոս 15էն 30
	50	»	1886 փետրվար 15էն 28
	75	»	1886 օգոստոս 15էն 30
	75	»	1887 փետրվար 15էն 28
	100	»	1887 օգոստոս 5էն 14
Համագումար	465	Ֆրանք	

☞ Իւրաքանչիւր արժէթուղթ տարին 15 Ֆրանք տոկոս կը բերէ նուազագոյն կերպիւ 500 Ֆրանքի վրայ հաշուելով։ Հետևաբար, դրամագլխի ոևէ կորուստ անհնար է։ Բաց աստի, այս արժէթուղք տարին 6 վիճակահանութեանց պիտի մասնակցին, ուր կարևոր բաժիններ կը պարունակեն։ ☜

ԲԱԺԻՆՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Տարին 1,200,000 Ֆրանք։ Ամէն տարի վեց վիճակահանութիւն տեղի կունենայ փետրվար, ապրիլ, յունիս, օգոստոս, հոկտեմբեր և դեկտեմբեր ամսոյ 5ին։

Առաջին վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1885 փետրվար 5ին։

Իւրաքանչիւր վիճակահանութեան

1	արժէթուղթ	պիտի շահի	100,000	Ֆրանք։
1	»	» »	25,000	»
6	»	» շահին իւրաքանչիւրն 5,000 Ֆր. ընդամենը	30,000	»
45	»	» իւրաքանչիւրն 1000 Ֆր. այսինքն ընդամենը	45,000	»
52 բաժին	»	»	200,000	Ֆրանք։

Գնորդն, որ անմիջապէս կ՚ընէ երկու առաջին վճարումներն, այսինքն 65 Ֆրանք, անմիջապէս կ՚ընդունի «ԳՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ ՏԸ ՖՐԱՆՍ»ի ի շրջաբերութեան հանած արժէթուղթն, որով կը մասնակցի ամէն վիճակահանութեանց և իրաւունք կունենայ շահուց ամբողջութեան։

Արժէթուղթ ուզողները պէտք է դիմեն, անոնց փոխարժէքը պանքանոտով, թղթատարական տոմսով (մանտա–փոսթ), ամէն տեսակ նամականիշով, չէքով, կամ եւրոպական հրապարակի մը վրայ քաշուած ի տես վճարելի փոխանակագրով մը միատեղ ղրկելով առ

«Մօնիթէօր տը լա Շանս Իւնիվէրսէլի» ի Վիէննա

Moniteur de la Chance universelle à Vienne (Autriche).

Արժէթուղթերը կը ղրկուին թղթատարով և յանձնարարեալ նամակով։ Կարելի է գրել Ֆրանսերէն, գերմաներէն, անգլիերէն, իտալերէն, յունարէն և ռումաներէն լեզուօք։ Վիճակահանութեանց պաշտօնական ցուցակները ձրիաբար կը ղրկուին։

1860ի 5% ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ 1885 ՓԵՏՐՎԱՐ 1ԻՆ

Աւստրիական կառավարութեան կողմէ երաշխաւորեալ այս կարեւոր փոխառութեան Սէրիներու վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1885 փետրվար 1ին։ Այս վիճակահանութեան 115 Սէրիք պիտի շահին, որք պիտի ստանան հետևեալ պարգևները․

1	բաժին	300,000	Ֆիորինի	այսինքն	650,000	Ֆրանք
1	»	50,000	»	»	110,000	»
1	»	25,000	»	»	55,000	» ևն, ևն, ևն,

Վիճակահանութեան իրաւունք ունեցող իւրաքանչիւր տոմսակ կը վաճառենք 30 Ֆրանքի։ 4 տոմսակք 100 Ֆրանքի միայն կը վաճառուին։

Արժէթուղթ ուզողները՝ փոխարժէքն ալ ի միասին ղրկելով՝ պէտք է դիմեն առ

«Մօնիթէօր տը լա Շանս Իւնիվէրսէլ» ի Վիէննա

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ
ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
677 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱՅԻ 677
ԳՈՒԼԷ–ԳԱԲՈՒ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՔ
[illegible]
Տեսարանք Կ. Պոլսոյ
Արեւելեան հանդերձից պատկերներ
Լուսանկարչութեան վերաբերեալ նիւթեր
Գիները խիստ դիւրամատչելի են։
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ

ԲԺԻՇԿ ՃԱՆԻԿ ՔՐԻՍԵԱՆ

Պէշիքթաշ Զէրաղան (Թրամվայ) ճատտէսի, փաշա մահալլէ թիւ 50. — ամէն օր առաւօտ և երեկոյ հիւանդ կ՚ընդունի իւր տունը իսկ կիրակի օրեր ձրիաբար. — նոյնպէս բատ առաւօտուն կը շարունակէ հիւանդ ընդունիլ Կ. Պոլիս, կամուրջի դէմ թիւ 77 Քիւզիճիք ԽԱՆ Եղբարց դեղարանը։

Ամէն անոնց որք կը տառապին ընտանեօրէն, ցանոնց կորկամութեան և ջղային ցաւերով, կը յանձնարարենք Տոքթոր Ալպէրի ախնդիրաշօշակ և գրեթէ հրաշալի դրութիւնը։ Ուրեմն բոլոր հիւանդներն անոնց փորձառութեամբ դիմեն Տոքթոր Ալպէրի, Փարիզ, Բլաս տիւ Թրօն, 6, և անոնցմէ շատեր պիտի գտնեն իրենց առողջութիւնը զոր ձեռք բերելէ յուսահատած էին։ Բժշկութիւն թղթակցութեամբ, հիւանդութեան մանրամասն պատմութիւնն հաղորդելէ յետոյ։ Տոքթոր Ալպէր դրամը կ՚ընդունի շատ արդիւնքներ տեսնուելէ յետոյ միայն։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՐԱՍԵԱՅ

587, Մեծ Փողոց Բերայի, Թէքքէ, Մակկիլթին դիմաց, 587

[illegible]

40 %

[illegible]

ՍԵՂԱՆԻ ԸՄՊԵԼԻ

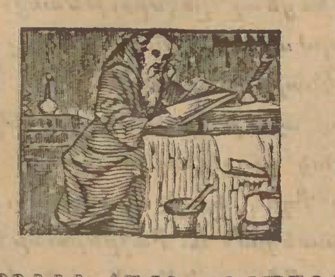

ՑԱՐԳԵԼԻ ՀԱՅՐ ՔԼԷՐՄԱՆԻ

Նման «Շարթրէօզ»ի գինւոյն, ախորժահամ և յոյժ առողջարար ըմպելի մ՚է և մեծապէս կը դիւրացնէ մարսողութիւնը։

Գլխաւորապէս կը գտնուի Գ. Պէրթէն եղբարց քով, Ղալաթիա, Սիթէ Ֆրանսէզ։

ԵՐՈՒԱՆԴ Մ. ՓՈՅԱՃԵԱՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՍԵՒ ԵՒ ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՄԱԶԻ ՆԵՐԿԵՐՈՒ

204. – Մ[illegible], [illegible] – 204.

ՍԵՒ ՆԵՐԿ

Թուրքիոյ մէջ պատրաստուած եւ գործածուած սեւ ներկերուն վրայ իմ կատարելագործեալ բաղադրութեանս առաւելութիւնը յաճախորդք գէթ մի անգամ փորձելով կրնան հասկնալ։

ՇԱԳԱՆԱԿԱԳՈՅՆ ՆԵՐԿ

Կան այնպիսի մազեր որ ի բնէ շագանակագոյն բայց ճերմակ մազերով խառն են։ Իմ բաղադրութիւնս, որ տասն վայրկեանի մէջ մազերն իրենց բնական գոյնին կը դարձնէ, առնուազն մինչեւ մէկ ու կէս ամիս կրնայ տեւել, առանց անոնց բնական փայլունութիւնը կորսնցնելու, որով կը գերազանցէ Եւրոպայէ եկած սեւ և շագանակագոյն նմանօրինակ ջուրերը, մանաւանդ որ քիմիական բաղադրութեամբ վնասակար հետեւանք յառաջ չբերեր բնաւ։ Վերոյիշեալ ներկերը գործածելու եղանակին վրայ տեղեկութիւնք կը տրուին վաճառատանէս։ Գիները յոյժ գոհացուցիչ են։

Շատ գնողներու համար 20 Օ/Օ զեղչ կը լինի։

5—52

VICHY

ՎԻՇԻ

Վ[illegible], Փ[illegible] 8, Պ[illegible] Մ[illegible]։

GRANDE GRILE. — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խըցումն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար ևայլն։

HOPITAL. — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CÉLESTINS. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց–միզական (Ալպիւմինիւրի)։

HAUTERIVE. — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց–միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քարսիւլին վրայ։

Պոլսոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։

ՏՕՔԹ. Ժ. ՍԱԳՍ

Մանկաբարձ բժիշկ՝ վկայեալ Պեռլինի համալսարանէն, մասնագէտ՝ իգական սեռի հիւանդութեանց համար։ Տօքթ. Սագս որ նոր եկած է Պերլինէն, կը բնակի Բերա, Վենետիկ փողոց, թիւ 5, Շէյխ էֆէնտիի նորակառոյց շէնքին մէջ։ Հիւանդ կընդունի առաւօտեան ժամն 8–10 և երեկոյեան ժամը 12–3 (ըստ Եւր)։

Ժամը 10էն 12 Բրիտանական դեղարանը կը գտնուի և ժամն 3էն 5 Պոլիս, Սեպիւդ դեղարանն։ Ջղային հիւանդութեանց համար ելեքտրական գործողութիւնք կը կատարուին։ Մանրադիտական գործանոց։

Աղքատ հիւանդք ձրիաբար կը դարմանուին։

Ն. ԲԱՔԷ ԷՆԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մ[illegible] և Բ[illegible] մէջ [illegible]

Սամոն և Տրապիզոն երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ՚Արմէն որ Նոյեմբեր 1ի Մարսիլիայէն և Նոյեմբեր 17 ին երեկէյեան ժամ 4ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ[illegible]։

[illegible]

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈԹԻ ԲՐԳՈՒԼ
Մումհանէ փողոց, թիւ 141

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լ[illegible] և Մ[illegible] մէջ [illegible]

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նէրթիս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Սէսոստրիս	3250	Ադլընդիք	1700
Թիպս	3250	Լօգիւս	800
Մաքտալա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սեփիլ	700

Օ[illegible] շոգենաւը աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Վերոյիշեալ շոգենաւք չքեղապէս յարդարուած են ճամբորդներու համար

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹԸԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց, Պոլիս

Տնօրէնութիւն, Լիվրբուլ
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ԲԱԲԱՑԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լ[illegible], Մ[illegible] և Օ[illegible] մէջ [illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թօնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պրքս
Արաբիա	2,500	Բոճըրս
Արքատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռոպքս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Րումէլիա	2,800	Ֆօթըրճիլ

Բ[illegible] շոգենաւը ի մօտոյ Բոթիէն պիտի վերադառնայ և անմիջապէս Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Այա–Սոֆիա շոգենաւը Լիվրբուլէն աստ կ՚սպասուի Նոյեմբեր 20ին։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ՚ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲՕԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ո[illegible] Լ[illegible] և Մ[illegible] մէջ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Ադլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալէբբօ	3,000	Նանթ	2,500
Բոդնիա	4,600	Բալոնիա	5,000
Պաթավիա	3,800	Բարթիա	3,200
Պալպէք	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Ցեֆալոնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քադալոնիա	4,700	Սարաքօստ	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տեմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քետար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Բ[illegible] շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրկիւսըն, աստ հասաւ ընդհանուր վաճառքով և ի մօտոյ Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի Զմիւռնիոյ ճամբով.

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՕԼԻ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ո[illegible] Լ[illegible] և Ա[illegible] մէջ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլուզեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապիան	3700	Իլլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քաստէլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիպստոն	800
Տուրոյ	700	Օբորթօյ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալճէրիան շոգենաւը նաւապետ Լաուրընսոն այսօր Լիվրբուլէն աստ հասաւ։

[illegible]

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Նէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն։
Ճիպրալդար, Պ. Գ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկորտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիթօլ և ընկ.

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ը[illegible] Ա[illegible], Կ. Պոլսոյ և Օ[illegible]

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարսալին	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրս	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օդդօ	2,000
Գադօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիդօ	2,800
Տրաքօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Էրադօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաքֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրօտնօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիսօ	2,300	Քանդօ	3,600
Քելլօ	2,000	Նէտօ	3,600
Քօֆիօ	2,200	Ջէպրա	1,000
Լէօ	2,000	Ջէրօ	140

Սօրէնդօ շոգենաւը, նաւապետ Մաճի Անդ իայէն աստ եկաւ ընդհանուր վաճառքով և իւր բեռն պարպելէ յետոյ Օտէսա պիտի ուղևորի։

[illegible]

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ
Գործակալ
Թիւ 17–18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

Արտօնեալ 1883ին, թիւ 22909/41752

Պարտ անձին կը համարինք, յօգուտ հասարակութեան, ընդհանուրին ուշադրութիւնն հրաւիրել սա խնդրութեան վրայ թէ Պոլսոյ քանի մը ղամպարագործք սկսած են մեր ԱՐԵՒ–ՂԱՄՊԱՐՆերուն նմանը շինել, որք համայն Եւրոպիոյ մէջ արտօնագրեալ են և մեծ համբաւ կը վայելեն, և որոց լուսոյ զօրութեան չէ կարող հաւասարիլ ուրիշ ոևէ տեսակ ղամպար մը։

Կանխաւ կը ծանուցանենք արգոյ գնորդաց թէ՝ քարիւղով ղամպար մը, որ այնքան մեծ քանակութեամբ դիւրավառ հեղուկ կը պարունակէ ամենապատշաճ կերպիւ, միմիայն գաղտնիքը գիտցող անձանց կողմէ կրնայ շինուիլ. պէտք է ըսել թէ ղամպարը պարտի շինուիլ այն կերպիւ որ լոյսն առատ ու պայծառ լինի, ինչպէս նաև ղամպարին ընդունարանին մէջ պարունակեալ քարիւղը բոլորովին զերծ բռնկելու վտանգէն։

Այս մասնաւոր յատկութիւն, որ՝ անտես առնելով՝ կրնայ յոյժ ձախող հետևանքներ ունենալ, ինչպէս նաև այն իրողութիւնը թէ Պոլսոյ մէջ նմանողութեամբ շինուած ղամպարները չէ թէ միայն չունին մեր ղամպարաց ընծայած ապահովութիւնն, այլ և ո՛չ մէկ կերպով կրնան տալ այն լոյսն զոր կուտան մեր ԱՐԵՒ–ՂԱՄՊԱՐՆերն, մեզ կը հարկադրեն աստ նշանակել այն վաճառատուներն, ուր միայն կարելի է գտնել մեր ղամպարները։ Ուստի կը յայտարարենք թէ հետագայ վաճառատուներէն զատ ուրիշ տեղ գնուած սոյնօրինակ ոևէ ղամպար՝ կեղծ նմանողութիւն մ՚է, որոյ դէմ կանխաւ կ՚զգուշացնենք արգոյ հասարակութիւնը.

ԿԼՊՐԻՒՏԵՐ ՊՐՈՒՆԵՐ

ԱՐԵՒ–ՂԱՄՊԱՐՆերն, մեր ստորագրութեամբք, կը գտնուին միայն հետագայ վաճառատանց մէջ.

ԱՆԹՈՆԻՕ ԲԷՈՒԻՆԻ,	Եօրկանճըլար փողոց,	թիւ	61, 84,	Ղալաթիա
Ս. Ժ. ԵԱՆԻ,	Էօմէր	»	6,	»
Ս. Ժ. ԵԱՆԻ,	Թահմիզ	»	8,	Պոլիս
ՔՉԻՐՆԷՅ ԵՒ ԸՆԿ.	Քէրէստէճի	»	3, 5,	Ղալաթիա
ԿԼԵՊՐԻՒՏԵՐ ՀԱՅՇԷԼ,	Ջինճիրլի խան	»	6, 8, 17, 22	»
Ս. ԲԱՆՏԱՃԻ,	Բերայի Մեծ Փողոցը,	»	325,	

Ներկայացուցիչք ի Պոլիս, ՀԻԻԿՕ ԵՒ ՖՐԷՏԵՐԻՔ ԼԱՒԹԵՐԵՈՒՆԿ
Պոլիս, Ֆընտըքլեան խան, թիւ 15—16

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE
Insurance company
ՆՈՐԹԷ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ
Լ[illegible] և Է[illegible] [illegible]
[illegible] Անգլ. Լիր.

Արտօնեալ դրամագլուխ		3,000,000	
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		2,500,000	
Վճարեալ »	625,000		
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	1,592,235		
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	3,841,194		
		6,058,429	
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	1,186,865		
Կենաց ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	551,307		
		1,738,172	

NORTHERN
Assurance company
ՆՈՐԹՀԸՐՆ
Լ[illegible] և Է[illegible] [illegible]
[illegible] Անգլ. Լիր.

Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ		3,000,000	
Վճարեալ »	300,000		
Պահեստի դրամ հրդեհի պատահականութեանց դէմ	841,871		
Կեանքի պատահականութեանց դէմ պահեստի դրամ	1,778,300		
		2,890,171	
Հրդեհի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	520,206		
Կեանքի ճիւղէն հասոյթ 1883 տարւոյ	251,572		
		771,778	

Ստորագրեալն իւր բազմաթիւ յաճախորդաց և քաղաքիս ընդհանուր յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցանէ թէ ինքն վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուի, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանէ։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաշխուին երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովը ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բռնողներու ինքզինք ներկայացնել։

Գրեթէ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունիլ, ինչպէս Բերայի, Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները, գիւղերն և գաւառները։

MARITIME
Insurance Cie limited of Liverpool
Capital Lt. 500,000
ՄԱՐԻԹԱՅՄ
Ծ[illegible] [illegible] [illegible]
Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. լիրա

Ստորագրեալը, շոգենաւներու և առագաստանաւերու մէջի վաճառքներն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն ստացած է ընկերութեան կողմէ։

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն Ղալաթիա, Քօմիսիօն խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամուրջին վրայ նայող սենեակն, առ

Կ. Պոլսոյ Ընդհ. Գործակատար յիշեալ Ընկերութեանց
ԳԱՌՆԻԿ Յ ՍԻՐՈՒՆԵԱՆ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ